

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL BŪSTO PRITAIKYMO NEĮGALIESIEMS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2019 m. vasario 19 d. Nr. A1-103
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 20¹ straipsnio 2 dalimi:

1. T v i r t i n u Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašą (pridedama).
2. P a v e d u šio įsakymo vykdymo kontrolę viceministrui pagal veiklos sritį.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Linas Kukuraitis

BŪSTO PRITAIKymo NEĮGALIESIEMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato:

1.1. reikalavimus neįgaliesiems, kuriems gali būti pritaikomas būstas, pritaikomam būstui, būsto pritaikymo darbams, būsto pritaikymo išlaidoms, būsto pritaikymo eilei sudaryti;

1.2. prašymų pritaikyti būstą neįgaliesiems (toliau – Prašymas) pateikimo, nagrinėjimo, būsto pritaikymo neįgaliesiems poreikio vertinimo tvarką;

1.3. būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimo dydį, būsto pritaikymo neįgaliesiems išlaidų planavimo ir Paraiškos skirti lėšų būsto pritaikymui neįgaliesiems finansuoti (Aprašo 2 priedas) (toliau – paraiška) pateikimo ir nagrinėjimo tvarką, finansavimo skyrimo ir atsiskaitymo už lėšų panaudojimą tvarką, viešųjų pirkimų organizavimo tvarką;

1.4. būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų priežiūros ir priėmimo tvarką.

2. Aprašu vadovaujasi Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Neįgaliųjų reikalų departamentas), savivaldybių administracijos ir jų sudarytos būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos (toliau – komisija), priimdamos sprendimus dėl būsto pritaikymo neįgaliesiems asmenims, bei neįgaliųjų asociacijos ir jų atstovai, dalyvaujantys komisijų darbe bei atliekantys būsto pritaikymo priežiūrą. Komisijos, sudarytos iš savivaldybės administracijos paskirtų specialistų ir Neįgaliųjų reikalų departamento paskirtų neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų deleguotų atstovų, sudėtį tvirtina savivaldybės administracijos direktorius pagal Neįgaliųjų reikalų departamento direktoriaus įsakymu patvirtintus Pavyzdinius būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos nuostatus.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Būsto pritaikymas** – būsto ir gyvenamosios aplinkos pertvarkymas, panaudojant specialius elementus, keičiant neįgaliesiems nepritaikytas erdves, ir paprastasis remontas, atliekant tiesiogiai su būsto pritaikymu susijusius statybos darbus.

3.2. **Gyvenamoji aplinka** – nuolydžiai, takeliai, skirti privažiuoti neįgaliojo vežimėliu prie būsto ar automobilio stovėjimo bei saugojimo vietos individualiam ar daugiabučiam namui (ar

kitam statiniui, jei gyvenamosios patalpos yra įrengtos kitos nei gyvenamosios paskirties pastate) priskirtame žemės sklype.

3.3. **Pareiškėjas** – neįgalusis ar jo atstovas pagal įstatymą arba gyvenamosios vietos savivaldybės socialinis darbuotojas.

3.4. Būstas ir gyvenamoji aplinka Apraše toliau kartu vadinami „būstas“. Jei Apraše vartojama sąvoka „būstas“, ta norma yra bendroji, taikoma ir būstui, ir daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams, ir gyvenamajai aplinkai. Jei norma yra specialioji, taikoma tik daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektams arba tik gyvenamajai aplinkai, vartojama sąvoka atitinkamai „daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektai“ arba „gyvenamoji aplinka“.

3.5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Lietuvos Respublikos daugiabučių gyvenamųjų namų ir kitos paskirties pastatų savininkų bendrijų įstatyme.

II SKYRIUS

REIKALAVIMAI ASMENIMS, KURIEMS GALI BŪTI PRITAIKOMAS BŪSTAS

4. Būstas pritaikomas neįgaliajam, kuriam nustatytas:

4.1. specialusis nuolatinės slaugos poreikis;

4.2. specialusis techninės pagalbos priemonių – bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio – poreikis;

4.3. specialusis techninės pagalbos priemonių – kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių (vaikštynių, ramentų ir pan.) – poreikis;

4.4. specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios (Tarptautinės ligų klasifikacijos 10 versijos Australijos modifikacijos sistemos F kodas).

5. Suaugusiam neįgaliajam būstas gali būti pakartotinai pritaikomas ne anksčiau kaip po 10 metų nuo paskutinio sprendimo pritaikyti neįgaliojo būstą priėmimo dienos, išskyrus atvejus, kai neįgaliajam dėl pasikeitusios sveikatos būklės ar ugdymosi poreikių reikalingi papildomi būsto pritaikymo darbai. Tokiu atveju sprendimą dėl pakartotinio būsto pritaikymo, nepraėjus 10 metų nuo paskutinio sprendimo pritaikyti neįgaliojo būstą priėmimo dienos, tikslingumo priima komisija savivaldybės administracijos nustatyta tvarka. Dar kartą gali būti pritaikomas tik tas būstas, kuris tam asmeniui jau buvo pritaikytas. Sprendimą dėl pakartotinio būsto pritaikymo, nepraėjus 10 metų nuo paskutinio sprendimo pritaikyti neįgaliojo būstą priėmimo dienos, neįgaliesiems, kuriems buvo skirtas laiptų kopiklis arba kurių amžius Prašymo nagrinėjimo komisijos posėdyje dieną buvo nuo 7 iki 24 metų, tikslingumo priima komisija savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PRITAikomAM BŪSTUI

6. Reikalavimai pritaikomam būstui:

6.1. būstas yra neįgaliojo, kuriam prašoma pritaikyti būstą, įstatymų nustatyta tvarka deklaruota ir faktinė gyvenamoji vieta, išskyrus Aprašo 6.7 papunktyje nurodytą atvejį, kai būstas nėra baigtas statyti ar įrengtas;

6.2. būstas turi priklausyti nuosavybės teise neįgaliajam ar kitam fiziniam asmeniui, ar savivaldybei (socialinis arba iš savivaldybės nuomojamas būstas);

6.3. būsto savininkui nėra apribotos daiktinės teisės į būstą, išskyrus hipoteką. Ši nuostata nėra taikoma, jei neįgaliajam perkami mobilūs keltuvai (įskaitant laiptų kopiklius) arba mobilūs techninės pagalbos įrenginiai (mobilios vonios ir mobilūs tualetai);

6.4. būsto savininkas arba butų ir kitų patalpų savininkai sutinka, kad jam (jiems) priklausantis būstas arba atitinkamai daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektai būtų pritaikyti, arba savivaldybės vykdomoji institucija yra priėmusi sprendimą pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus neįgaliojo specialiesiems poreikiams, jei toks pritaikymas finansuojamas ne iš bendrojo naudojimo objektų savininkų lėšų, jei butų ir kitų patalpų savininkų susirinkime priimamas sprendimas nepritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų neįgaliojo specialiesiems poreikiams;

6.5. dėl daiktinės teisės į būstą, šių teisių suvaržymo nėra iškelta byla (pavyzdžiui, dėl arešto, nuosavybės nustatymo ir t. t.);

6.6. būstas baigtas statyti ir pripažintas tinkamu naudoti;

6.7. naujos statybos būstas, kurio baigtumas ne mažesnis kaip 80 procentų ir kuris nuosavybės teise priklauso pačiam neįgaliajam, jo tėvams, įtėviams arba globėjams (rūpintojams), jei neįgalusis yra nepilnametis arba teismo pripažintas neveiksnium (ribotai veiksnium) tam tikroje srityje. Tokiu atveju būsto pritaikymo darbus pareiškėjas privalo organizuoti savarankiškai ir šie darbai turi būti atlikti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Sutarties dėl savarankiško būsto pritaikymo neįgaliajam darbų organizavimo ir išlaidų apmokėjimo (Aprašo 4 priedas) (toliau – Sutartis dėl savarankiško būsto pritaikymo) pasirašymo dienos. Gali būti perkama įranga ir atliekami tokie būsto bei gyvenamosios aplinkos pritaikymo neįgaliajam darbai:

6.7.1. neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir neįgaliajam, kuriam nustatytas bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, – Aprašo 9.1.1, 9.1.3, 9.1.4, 9.1.9, 9.1.13, 9.2.1, 9.2.2, 10.1, 10.8 papunkčiuose nurodyti darbai;

6.7.2. neįgaliajam, kuriam nustatytas kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis, – Aprašo 11.1.3, 11.2.2, 11.2.3 papunkčiuose nurodyti darbai;

6.7.3. neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios, – Aprašo 12.3 papunktyje nurodyti darbai;

6.8. būstas įregistruotas Nekilnojamojo turto registre;

6.9. būstas nėra nuomojamas (išskyrus socialinį ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančią būstą).

7. Jei būste neįgalusis faktiškai negyvena dėl to, kad būstas nėra pritaikytas jo poreikiams, sprendimą dėl tokio būsto pritaikymo (arba nepritaikymo) priima komisija savivaldybės administracijos nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS

REIKALAVIMAI BŪSTO PRITAIKYMO DARBAMS

8. Visi būsto pritaikymo projektai ir atliekami statybos darbai turi atitikti Statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“ (toliau – STR 2.03.01:2001), ir kitų statybos bei remonto rangos darbus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.

9. Neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir neįgaliajam, kuriam nustatytas bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, gali būti perkama įranga ir atliekami šie būsto bei gyvenamosios aplinkos pritaikymo neįgaliajam darbai:

9.1. būsto viduje:

9.1.1. įvairaus tipo perkėlimo įranga (mobilūs keltuvai, perkėlimo sistemos) asmeniui perkelti (pavyzdžiui, perkelti iš lovos ir būste perkelti iš vienos vietos į kitą) ir jos montavimas;

9.1.2. sanitariniai įrenginiai (klozetas, praustuvas, vonia, dušas (trapas (jei nėra techninių galimybių, – dušo padėklas arba nuotekų išsiurbimo stotelė), dušo užuolaida arba viena sienelė ir užuolaida), svirtiniai vandens maišytuvai) ir jų įrengimas, perstatymas, pritaikymas, pagalbinės sienos tarp tualetų ir vonios patalpų išardymas, patalpų didinimas (nekeičiant atraminių sienų išdėstymo), pertvarų jungimas, dėl būsto pritaikymo atsiradę būtini, tiesiogiai su atliekamu būsto pritaikymu susiję apdailos ir paprastojo remonto darbai (įskaitant ventiliacijos, rankšluosčių džiovintuvo įrengimą);

9.1.3. atlenkiamo dušo stalo ar kėdutės, suolelio vonios kambaryje (persėsti į vonią) pirkimas ir pastatymas;

9.1.4. elektrinio vandens šildytuvo (ne daugiau kaip 100 litrų), jeigu centralizuotai nėra tiekiamas šiltas vanduo, pirkimas ir pastatymas;

9.1.5. slenksčių pažeminimas, išardymas, slenksčio nuolydžio įrengimas;

9.1.6. balkono durų paplatinimas ir grindų pakėlimas iki slenksčio lygio;

9.1.7. durų paplatinimas ir įrengimas, papildomos durų angos įrengimas;

9.1.8. koridoriaus paplatinimas (nekeičiant viso buto išplanavimo, pvz., išmontuojant sienines spintas);

9.1.9. turėklų, įvairių atramų, laikiklių pritvirtinimas ar pastatymas;

9.1.10. elektros, telefono jungiklių ir šakutės lizdų, vandentiekio čiaupų nuleidimas iki pasiekiamo lygio, papildomo šakutės lizdo įrengimas pasiekiamame lygyje;

9.1.11. automatinio, įsijungiančio nuo judesio arba įjungiamo nuotolinio valdymo įrenginiais apšvietimo įrengimas;

9.1.12. balkono apsaugos nuo iškritimo (tinklų, grotų ir pan.), išskyrus balkono stiklinimą, įrengimas;

9.1.13. dujų nuotėkio signalizatoriaus įrengimas;

9.1.14. saugos priemonių įrengimas (sienų dangos minkštinimas arba jos keitimas, apsauginių plėvelių langams klijavimas, durų užraktų ar apsaugų įrengimas ir pan.);

9.1.15. įvairių buities įrenginių (skalbimo mašinos, džiovyklės, viryklės) pastatymas ir prijungimas (išskyrus pirkimą);

9.1.16. kabinamųjų bei montuojamųjų baldų pritaikymas, kabinimas, pastatymas ir montavimas (išskyrus pirkimą);

9.1.17. nesant techninių galimybių įrengti būste sanitarinius įrenginius arba pritaikyti esančius būste, komisijos sprendimu gali būti perkami mobilūs techninės pagalbos įrenginiai (mobilios vonios ir mobilūs tualetai). Tada jokie stacionarūs sanitariniai įrenginiai neįrengiami ir esamos sanitarinės patalpos nepritaikomos;

9.1.18. keltuvo (lifto) tarp aukštų būsto viduje įrengimas individualiuose namuose. Sprendimą dėl tokių keltuvų (liftų) pirkimo ir įrengimo tikslingumo priima komisija;

9.2. būsto išorėje:

9.2.1. buitiniai biologiniai valymo įrenginiai ir jų montavimas, nuotekų įvado prijungimas prie buitinių nuotekų tinklo, esančio ne toliau kaip 25 metrai (arba toliau nei 25 metrai, jeigu prijungimo išlaidas, atsiradusias viršijus šį atstumą, apmoka pats pareiškėjas) iki individualaus gyvenamojo namo;

9.2.2. vandentiekio įrenginiai ir jo įvado iki gyvenamojo namo iš vandens šulinio, gręžinio ar centralizuoto vandentiekio tinklo, esančio ne toliau kaip 25 metrai (arba toliau nei 25 metrai, jeigu prijungimo išlaidas, atsiradusias viršijus šį atstumą, apmoka pats pareiškėjas) iki individualaus gyvenamojo namo, įrengimas.

10. Neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, ir neįgaliajam, kuriam nustatytas bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, gali būti perkama įranga ir atliekami šie patekimo į būstą bei gyvenamosios aplinkos pritaikymo darbai:

10.1. išorės laiptų pritaikymas, turėklų pritvirtinimas, įvairių atramų, laikiklių pastatymas;

10.2. papildomo apšvietimo (taip pat ir automatinio, įsijungiančio nuo judesio arba įjungiamo nuotolinio valdymo įrenginiais) įrengimas prie būsto durų ir laiptinėje iki būsto;

10.3. įvairaus ženklinimo laiptinėje įrengimas (laiptų pakopų žymėjimas ir pan.);

10.4. įvairaus tipo prievažų, nuovažų, rampų, vežimėlio traukimo mechanizmų įrengimas ir pritaikymas;

10.5. įvairaus tipo keltuvai (liftai) (vertikalūs, nuožulnūs, laiptų kopikliai) ir jų įrengimas (keltuvo (lifto) kėlimo aukštis – ne aukščiau kaip iki pastato antžeminės dalies pirmojo aukšto). Keltuvo (lifto) kėlimo aukštis neribojamas, kai keltuvo (lifto) pirkimą (gamybą) ir jo įrengimą organizuoja pats pareiškėjas. Laiptų kopikliai gali būti perkami tik tokiu atveju, jei nėra techninių galimybių įrengti keltuvą (liftą);

10.6. individualių įėjimų įrengimas vietoj balkono durų arba, jei jų nėra, vietoj (arba šalia) lango;

10.7. laiptų kopiklio, vežimėlio apsisukimo ir (arba) saugojimo aikštelės įrengimas;

10.8. privažiavimo iki automobilio saugojimo vietos (stovėjimo aikštelės ar garažo), prievažų, nuovažų, rampų, keltuvų (liftų) vietų įrengimas pagal STR 2.03.01:2001 reikalavimus.

11. Neįgaliajam, kuriam nustatytas kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis, gali būti perkama įranga ir atliekami šie būsto pritaikymo darbai:

11.1. įėjimas į būstą:

11.1.1. išorės laiptų pritaikymas;

11.1.2. turėklų pritvirtinimas, įvairių atramų, laikiklių pastatymas;

11.1.3. papildomo apšvietimo (taip pat ir automatinio, įsijungiančio nuo judesio arba įjungiamo nuotolinio valdymo įrenginiais) įrengimas prie būsto durų ir laiptinėje iki būsto;

11.1.4. įvairaus ženklinimo laiptinėje įrengimas (laiptų pakopų žymėjimas ir pan.);

11.2. būsto viduje – sanitarinių mazgų ir gyvenamųjų patalpų pritaikymas:

11.2.1. suolelio vonios kambaryje (persėsti į vonią) pastatymas;

11.2.2. elektrinio vandens šildytuvo (ne daugiau kaip 100 litrų), jeigu centralizuotai nėra tiekiamas šiltas vanduo, pastatymas;

11.2.3. turėklų pritvirtinimas, įvairių atramų, laikiklių vonios, dušo ar tualetų kambariuose pastatymas.

12. Neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios, gali būti perkama įranga bei atliekami šie būsto pritaikymo darbai:

12.1. balkono apsaugos nuo iškritimo (tinklų, grotų ir pan.), išskyrus balkono stiklinimą, įrengimas;

12.2. dujų nuotėkio signalizatoriaus įrengimas;

12.3. saugos priemonių įrengimas (sienų dangos minkštinimas arba jos keitimas, apsauginių plėvelių langams klijavimas, durų užraktų ar apsaugų įrengimas ir pan.).

13. Neįgaliajam, turinčiam judėjimo sutrikimų, komisija gali rekomenduoti kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą dėl techninės pagalbos priemonių poreikio nustatymo, jei šis poreikis nėra nustatytas.

V SKYRIUS

BŪSTO PRITAIKYMO POREIKĮ NUSTATANTYS IR VERTINANTYS SUBJEKTAI

14. Būsto pritaikymo neįgaliajam poreikį nustato komisija.

15. Nustatant būsto pritaikymo poreikį, savivaldybės administracijos nustatyta tvarka dalyvauja statybos darbų specialistas (architektas, inžinierius ar pan.). Statybos darbų specialistas rengia statybos darbų projektus, preliminarinius darbų aprašus ir išlaidų sąmatas.

16. Komisija:

16.1. įvertina būsto pritaikymo neįgaliajam poreikį;

16.2. priima sprendimą dėl būsto pritaikymo poreikio tenkinimo arba netenkinimo;

16.3. pirmame einamųjų metų posėdyje svarsto ir tvirtina savivaldybės administracijos sudarytas būsto pritaikymo eiles;

16.4. atsižvelgdama į patvirtintas būsto pritaikymo eiles ir einamiesiems metams skirtas Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšas, ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 d. sudaro ir tvirtina einamaisiais metais siūlomų pritaikyti būstų sąrašą. Komisija siūlomų pritaikyti būstų sąrašą gali papildyti, vadovaudamasi Aprašo 38 punktu;

16.5. priima sprendimą dėl pareiškėjo būsto pritaikymo eilės praleidimo, jei:

16.5.1. pareiškėjas raštu prašo nukelti būsto pritaikymo darbus ne ilgiau kaip vieniems metams. Pareiškėjas gali prašyti nukelti būsto pritaikymo darbus ne daugiau kaip tris kartus;

16.5.2. būstui pritaikyti reikalingų lėšų suma viršija valstybės ir savivaldybės biudžetų skirtas lėšas, t. y. jau padalijus lėšas būsto pritaikymo eilėms pagal Aprašo 46 punkte nurodytą rekomendaciją, ir pareiškėjas negali savo lėšomis dengti trūkstamos sumos;

16.5.3. būsto mokestinė vertė yra mažesnė nei numatytų darbų vertė ir komisija yra priėmusi neigiamą sprendimą dėl šio būsto pritaikymo. Komisija, 2 kartus priėmusi sprendimą dėl būsto pritaikymo eilės praleidimo, jei būsto mokestinė vertė yra mažesnė nei numatytų darbų vertė, siūlo savivaldybės administracijai pareiškėją įtraukti į asmenų, laukiančių socialinio būsto, eilę;

16.6. priima sprendimą dėl būsto pritaikymo preliminarus darbų aprašo ir išlaidų sąmatos patvirtinimo arba nepatvirtinimo;

16.7. priima sprendimą dėl būsto pritaikymo neįgaliajam darbų vykdymo, jei būsto mokestinė vertė yra mažesnė už būsto pritaikymo neįgaliajam darbų išlaidų sąmatoje numatytas išlaidas. Tokiu atveju lėšos naudojamos Aprašo 59 punkte numatytomis dalimis;

16.8. priima sprendimą dėl daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų pritaikymo neįgaliojo specialiesiems poreikiams, jei pareiškėjas pateikia daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimą nesutikti, kad bendrojo naudojimo objektai būtų pritaikyti neįgaliojo specialiesiems poreikiams, ir jį teikia tvirtinti savivaldybės vykdomajai institucijai;

16.9. priima sprendimą skirti būsto pritaikymo išlaidų kompensaciją, jei pareiškėjas parduoda jo poreikiams nepritaikytą būstą ir perka pritaikytą būstą;

16.10. kontroliuoja, kaip vykdomi būsto pritaikymo darbai, ir vertina atliktus būsto pritaikymo darbus.

VI SKYRIUS

BŪSTO PRITAIKymo EILĖS SUDARYMAS, PRAŠYMŲ PATEIKIMAS IR NAGRINĖJIMAS

17. Savivaldybės administracija nustato Prašymų priėmimo terminą einamųjų metų laikotarpiui. Pareiškėjas laisvos formos Prašymą pateikia savivaldybės administracijai pagal savo gyvenamąją vietą. Prašyme pareiškėjas nurodo savo vardą, pavardę, neįgaliojo, kuriam prašoma pritaikyti būstą, vardą ir pavardę, gyvenamosios vietos adresą (jeigu pareiškėjas yra ne neįgalusis) ir prašomo pritaikyti būsto adresą.

18. Kartu su Prašymu pareiškėjas pateikia šiuos dokumentus ar jų kopijas:

18.1. neįgaliojo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (jei Prašymą pateikia pats neįgalusis) arba šio dokumento kopiją (pateikiama tuo atveju, jei dokumentus teikia neįgaliojo atstovas pagal įstatymą arba gyvenamosios vietos savivaldybės socialinis darbuotojas);

18.2. išrašą iš asmens medicininių dokumentų (forma Nr. 027/a „Medicinos dokumentų išrašas / siuntimas“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-120 „Dėl privalomų sveikatos statistikos apskaitos ir kitų tipinių formų bei privalomų sveikatos statistikos ataskaitų formų patvirtinimo“ (toliau – Forma Nr. 027/a)) ar jo kopiją, jei neįgaliajam yra paskirtos dializės procedūros;

18.3. laisvos formos rašytinį būsto savininko sutikimą leisti pritaikyti būstą, jei prašoma pritaikyti būstą neįgaliajam, kuris nėra būsto savininkas, arba daugumos daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų sutikimą, jei neįgaliojo specialiesiems poreikiams prašoma pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus (jeigu teikiant Prašymą toks sutikimas jau yra). Jeigu butų ir kitų patalpų savininkų susirinkime priimamas sprendimas daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų neįgaliojo specialiesiems poreikiams nepritaikyti, pareiškėjas pateikia šį sprendimą arba patvirtintą jo kopiją.

19. Jeigu dokumentai ir (ar) duomenys, kurių reikia nustatant neįgaliojo teisę į būsto pritaikymą, yra valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose, valstybės informacinėse sistemose ar juos savivaldybės administracija pagal prašymą ir (ar) duomenų teikimo sutartis gauna iš valstybės ir (ar) savivaldybės institucijų, įstaigų, įmonių ir organizacijų, pareiškėjas šių dokumentų ir (ar) duomenų pateikti neprivalo. Valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų tvarkytojai, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos savivaldybės administracijos prašymu privalo nemokamai teikti savivaldybės administracijai dokumentus ir (ar) duomenis, kurių reikia nustatant būsto pritaikymo neįgaliajam poreikį.

20. Prašymas gali būti teikiamas tiesiogiai savivaldybės administracijai raštu arba elektroniniu būdu. Elektroninėmis priemonėmis teikiamas Prašymas turi būti pasirašytas saugiu pareiškėjo elektroniniu parašu arba pareiškėjo asmens tapatybė turi būti patvirtinta kitais saugiais būdais (pvz., per elektroninę bankininkystę).

21. Valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, valstybės informacinių sistemų tvarkytojai, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos, savivaldybės administracijos prašymu teikiančios jai Aprašo 18 ir 29 punktuose nurodytus dokumentus, gali pateikti elektroninius dokumentus, pasirašytus saugiu elektroniniu parašu, sukurtu saugia parašo formavimo įranga ir patvirtintu galiojančiu kvalifikuotu sertifikatu.

22. Savivaldybės administracijoje gautas Prašymas užregistruojamas suteikiant registracijos numerį, o pareiškėjas įrašomas į būsto pritaikymo eilę Aprašo 23 punkte nustatyta tvarka.

23. Būsto pritaikymo išlaidų finansavimui gauti sudaromos dvi būsto pritaikymo eilės:

23.1. pirmoji būsto pritaikymo eilė – asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, asmenys, kuriems nustatytas bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, ir

asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios;

23.2. antroji būsto pritaikymo eilė – asmenys, kuriems nustatytas kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių (vaikštynių, ramentų ir pan.) poreikis.

24. Sudarant kiekvieną būsto pritaikymo eilę, prioritetas teikiamas pagal šių prioritetų išdėstymo eilę:

24.1. neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis ir kuriems paskirtos dializės procedūros;

24.2. neįgaliesiems, besimokantiems pagal švietimo įstaigų bendrojo ugdymo programas ar formaliojo profesinio ugdymo programas, ar studijų programas;

24.3. dirbantiems neįgaliesiems, išskyrus dirbančius pagal savanoriškos veiklos sutartis.

25. Jei keli pareiškėjai patenka į tą pačią asmenų, kuriems teikiamas prioritetas, grupę (pavyzdžiui, besimokančių asmenų, kuriems nustatytas bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis), jie įrašomi į eilę pagal Prašymo gavimo datą ir registracijos numerį.

26. Jeigu būste gyvena daugiau asmenų, kuriems nustatytas būsto pritaikymo poreikis, eiliškumas nustatomas pagal asmenį, kuriam teikiama daugiausia prioritetų.

27. Savivaldybės administracija, gavusi naujus dokumentus apie pasikeitusią neįgaliojo sveikatos būklę arba prioriteto suteikimą pagrindžiančius dokumentus, nurodytus Aprašo 18 ir 29 punktuose, prireikus atnaujina būsto pritaikymo eiles.

28. Savivaldybės administracija Aprašo 38 punkte nustatyta tvarka preliminariai nustato pareiškėjus, kuriems būstai galėtų būti pritaikyti einamaisiais metais. Jei savivaldybės administracija nustato, kad pareiškėjas, kurio būstas galėtų būti pritaikytas einamaisiais metais, nepateikė visų reikalingų dokumentų, nurodytų Aprašo 18 punkte, arba dokumentuose pateikta informacija yra nepakankama, savivaldybės administracija raštu kreipiasi į pareiškėją, nurodydama, kokius trūkstamus dokumentus ar informaciją ir iki kada pareiškėjas privalo pateikti (šis terminas turi būti ne trumpesnis nei 10 darbo dienų nuo savivaldybės administracijos rašto dėl trūkstamų dokumentų pateikimo gavimo dienos). Jei pareiškėjas prašomų dokumentų ir informacijos nepateikia iki kreipimesi nurodyto termino, pareiškėjui raštu per 5 darbo dienas nuo nustatytos datos pateikti dokumentus pranešama, kad jo Prašymas toliau nenagrinėjamas ir kad jis vėl bus nagrinėjamas tik pareiškėjui pateikus savivaldybės administracijos prašomus dokumentus ar informaciją.

29. Savivaldybės administracija, preliminariai nustačiusi pareiškėjus, kuriems einamaisiais metais galėtų būti pritaikyti būstai, ir gavusi iš jų visą Prašymui nagrinėti reikalingą informaciją bei dokumentus, nurodytus Aprašo 18 punkte, papildomai prie pareiškėjo Prašymo prideda šiuos iš valstybės registrų (kadastrų), žinybinių registrų, kitų valstybės ar savivaldybių informacinių sistemų

gautus dokumentus ar patvirtintas jų kopijas:

29.1. išrašą iš Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenų bazės apie nustatytą neįgalumo arba darbingumo lygį ir apie nustatytą specialųjį nuolatinės slaugos poreikį ar specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikį arba pažymą apie nustatytą specialųjį nuolatinės slaugos poreikį (arba jos kopiją), arba pažymą apie nustatytą specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikį (arba jos kopiją);

29.2. savivaldybės administracijos ar Techninės pagalbos neįgaliesiems centro prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – TPNC) išrašo iš asmens medicininių dokumentų (Forma Nr. 027/a) apie nustatytą techninės pagalbos priemonių poreikį kopiją arba galiojančios asmens aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis sutarties kopiją;

29.3. išrašą iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro apie deklaruotą neįgaliojo gyvenamąją vietą;

29.4. išrašą iš Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos duomenų bazės arba Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro duomenų bazės apie asmens, draudžiamo nustatytą rūšių valstybiniu socialiniu draudimu, kategoriją (apdraustojo kategorija) ir asmens darbinį užimtumą;

29.5. Nekilnojamojo turto registro duomenų išrašą, kuriame turi būti pateikti šie duomenys:

29.5.1. būsto adresas;

29.5.2. būsto savininkas (bendraturčiai, jei yra);

29.5.3. jei yra, daiktinių teisių apribojimai (būsto areštas, įkeitimas ir pan.);

29.5.4. jei yra, daiktinės teisės į nekilnojamąjį daiktą, šių teisių suvaržymo (arešto, nuosavybės nustatymo ir t. t.) iškėlimo faktas;

29.5.5. būsto mokestinė vertė, nustatyta masiniu nekilnojamojo turto vertinimo būdu;

29.5.6. būsto statybos pabaigos metai arba naujo būsto statybos baigtumas (proc.);

29.6. valstybinę žemę patikėjimo teise valdančio subjekto rašytinį sutikimą, jei numatomi ant valstybinės žemės pastatyto būsto pritaikymo darbai.

30. Jeigu pagal pareiškėjo pateiktus dokumentus savivaldybės administracija Aprašo nustatyta tvarka nustato, kad prašomas pritaikyti būstas neatitinka Aprašo nustatytų reikalavimų, Prašymas toliau nenagrinėjamas. Savivaldybės administracijos darbuotojas pareiškėjui, kurio Prašymo nuspręsta toliau nenagrinėti, per 5 darbo dienas nuo tokio sprendimo priėmimo dienos išsiunčia informaciją apie savivaldybės administracijos priimtą sprendimą nenagrinėti Prašymo ir nurodo tokio sprendimo priėmimo motyvus bei sprendimo apskundimo tvarką.

VII SKYRIUS

BŪSTO PRITAIKymo POREIKIO VERTINIMAS IR NUSTATYMAS

31. Komisija, vertindama būsto pritaikymo poreikį:

31.1. apžiūri prašomą pritaikyti būstą;

31.2. priima sprendimą dėl būsto pritaikymo neįgaliajam poreikio tenkinimo ir sudaro siūlomų pritaikyti būstų sąrašą.

32. Komisija, su pareiškėju suderintu laiku atvykusi į prašomą pritaikyti būstą, šį būstą apžiūri ir įvertina jo pritaikymo neįgaliajam poreikį. Apžiūrint būstą ir įvertinant jo pritaikymo neįgaliajam poreikį, privalo dalyvauti ne mažiau kaip vienas trečdalis komisijos narių (neįgaliųjų organizacijos atstovo dalyvavimas privalomas) ir statybos darbų specialistas (jeigu jis nėra komisijos narys).

33. Vertindami būsto pritaikymo poreikį, apžiūroje dalyvaujantys komisijos nariai ir statybos darbų specialistas (jeigu jis nėra komisijos narys), atsižvelgdami į neįgaliojo būklę, paprašo neįgaliojo ar jį slaugančio asmens parodyti (atitinkamai pagal nustatytą specialųjį nuolatinės slaugos, specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikį ar judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikį) savo galimybes ir įvertina jas pagal šiuos kriterijus:

33.1. jeigu vertinamos neįgalųjį slaugančio asmens fizinės galimybės, nustatoma, ar asmuo gali laisvai ir saugiai bei nenaudodamas didesnės, nei įprasta, fizinės jėgos:

33.1.1. neįgalųjį pakelti, perkelti, pasodinti į vežimėlį ir iškelti iš jo (nevertinama, jei asmuo dėl negalios ir sveikatos būklės gali tik gulėti);

33.1.2. neįgalųjį pernešti ir (ar) nuvežti į vonios arba dušo kambarį ir pan.;

33.1.3. teikti asmens higienos priežiūrai reikalingas paslaugas (nuprausti vonioje, duše) ir (ar) pakeisti patalynę;

33.1.4. neįgalųjį pamaitinti;

33.1.5. naudoti būste esančius įrenginius ir prietaisus, skirtus:

33.1.5.1. asmens higienai;

33.1.5.2. asmeniui maitinti (viryklė, virtuvės baldai);

33.1.5.3. asmeniui ilsėtis (lova, sofa ir pan.);

33.1.6. neįgalųjį vežti vežimėliu iki įėjimo į būstą (nevertinama, jei asmuo dėl negalios ir sveikatos būklės gali tik gulėti);

33.1.7. neįgalųjį įvežti vežimėliu į būstą (nevertinama, jei asmuo dėl negalios ir sveikatos būklės gali tik gulėti);

33.2. jeigu vertinamos neįgaliojo, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, galimybės, nustatoma, ar asmuo gali laisvai ir saugiai bei nenaudodamas didesnės, nei įprasta, fizinės jėgos:

33.2.1. prieiti arba privažiuoti prie įėjimo į būstą;

33.2.2. patekti į būstą, būsto balkoną;

33.2.3. patekti į nors vieną būste esančią patalpą, skirtą kiekvienam iš šių poreikių tenkinti:

33.2.3.1. maistui gaminti ir maitintis;

33.2.3.2. asmens higienai (tualetas, vonios arba dušo kambarys);

33.2.3.3. ilsėtis, miegoti;

33.2.4. naudotis būste esančiais įrenginiais ir prietaisais, skirtais:

33.2.4.1. būstui apšviesti ir šildyti (valdymo ir kontrolės prietaisai, mygtukai, jungikliai);

33.2.4.2. maistui gaminti ir maitintis (viryklė, virtuvės baldai);

33.2.4.3. asmens higienai (unitazas, praustuvas, vonia arba dušas);

33.2.4.4. ilsėtis, miegoti (lova, sofa ar pan.);

33.2.5. būti būste, nedarydamas sau žalos;

33.2.6. judėti Aprašo 33.2.3 papunktyje nurodytose patalpose;

33.3. jeigu vertinamos neįgaliojo, kuriam nustatytas kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių (vaikštynių, ramentų ir pan.) poreikis, fizinės galimybės, nustatoma, ar asmuo gali laisvai ir saugiai bei nenaudodamas didesnės, nei įprasta, fizinės jėgos:

33.3.1. prieiti prie būsto (ar yra už ko laikytis lipant lauko laiptais);

33.3.2. patekti į būstą (ar yra už ko laikytis lipant laiptinės laiptais);

33.3.3. naudotis būste esančiais įrenginiais ir prietaisais, skirtais:

33.3.3.1. maistui gaminti ir maitintis (viryklė, virtuvės baldai);

33.3.3.2. asmens higienai (unitazas, praustuvas, vonia arba dušas);

33.3.3.3. ilsėtis ir miegoti (lova, sofa ar pan.);

33.3.4. judėti Aprašo 33.2.3 papunktyje nurodytose patalpose;

33.4. jeigu vertinamos neįgaliojo, kuriam nustatytas specialusis nuolatinė priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios, nustatoma, ar asmuo gali būti būste saugiai ir nedarydamas sau žalos.

34. Pagal Aprašo 33 punkte nurodytus kriterijus įvertinus neįgaliojo (arba jį slaugančio asmens) fazines galimybes, užpildomas Būsto pritaikymo neįgaliajam poreikio vertinimo aktas (Aprašo 1 priedas) (toliau – aktas).

35. Jeigu į bent vieną akto būsto pritaikymo poreikio vertinimo lentelėje pateiktą klausimą atsakoma „Negali“, akte pažymima, kokios yra fizinės aplinkos kliūtys ir koks būsto pritaikymas reikalingas. Jeigu akto būsto pritaikymo poreikio vertinimo lentelėje į visus pateiktus klausimus atsakoma „Gali“, akte nurodoma, kad būsto pritaikymo asmeniui poreikio nėra, ir tokį Prašymą komisija atmeta.

36. Užpildytą aktą pasirašo visi būsto apžiūroje dalyvavę komisijos nariai, statybos darbų specialistas (jeigu jis nėra komisijos narys), pareiškėjas. Per 2 darbo dienas nuo akto užpildymo dienos jis pateikiamas savivaldybės administracijai. Jeigu neįgaliojo specialiesiems poreikiams ketinama pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus ir pareiškėjas teikdamas Prašymą nepateikė daugumos daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų sutikimo, komisija informuoja pareiškėją apie sutikimo būtinumą ir pažymi tai akte. Jei prašoma pritaikyti būstą neįgaliajam, kuris nėra būsto savininkas, pareiškėjas laisvos formos rašytinį būsto savininko sutikimą leisti pritaikyti būstą, o jei neįgaliojo specialiesiems poreikiams prašoma pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus, daugumos daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų sutikimą privalo pateikti per 20 darbo dienų nuo akto užpildymo dienos. Jeigu butų ir kitų patalpų savininkų susirinkime priimamas sprendimas daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų neįgaliojo specialiesiems poreikiams nepritaikyti, pareiškėjas pateikia šį sprendimą arba patvirtintą jo kopiją.

37. Savivaldybės administracija pagal akte nurodytus neįgaliojo poreikius atitinkančių būsto pritaikymo darbų aprašymus per 20 darbo dienų nuo akto perdavimo savivaldybės administracijai dienos parengia preliminarų būsto pritaikymo neįgaliajam darbų aprašą ir išlaidų sąmatą, sudarytą atsižvelgiant į vidutines darbų, paslaugų ir (ar) prekių rinkos kainas. Būsto pritaikymo darbų projektas rengiamas tik tokiu atveju, jei to reikalauja Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatos.

38. Būsto pritaikymo darbų projektus (jei tokie buvo rengiami), preliminarus darbų aprašus, išlaidų sąmatas, aktą bei Aprašo 18 ir 29 punktuose nurodytus dokumentus savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo jų parengimo ar gavimo dienos pateikia svarstyti komisijai artimiausiame jos posėdyje. Komisija sprendimą dėl būsto pritaikymo (arba jo nepritaikymo), dėl būsto pritaikymo preliminarus darbų aprašo ir išlaidų sąmatos patvirtinimo arba nepatvirtinimo priima ne vėliau kaip iki einamųjų metų birželio 1 d. Jei neįgaliojo eilė pritaikyti būstą praleidžiama, apie tai neįgalusis ir pareiškėjas informuojami raštu, nurodant eilės praleidimo motyvus. Jei savivaldybės administracija gauna papildomą finansavimą iš valstybės biudžeto ar gali skirti papildomų lėšų iš savivaldybės biudžeto, gali būti nagrinėjami pareiškėjų Prašymai, kurie nebuvo išnagrinėti iki birželio 1 d.

39. Komisija apie priimtą sprendimą dėl būsto pritaikymo (arba jo nepritaikymo) ir komisijos posėdžio protokolą su priedais (jei tokie yra) bei išnagrinėtus dokumentus (preliminarus darbų aprašus, išlaidų sąmatas) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo komisijos posėdžio dienos perduoda savivaldybės administracijai.

40. Savivaldybės administracija raštu informuoja pareiškėją apie komisijos priimtą sprendimą per 10 darbo dienų nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Jeigu priimamas sprendimas finansuoti

būsto pritaikymo darbus, pareiškėjas su komisijos sprendimu ir patvirtintu preliminarium būsto pritaikymo darbų aprašu supažindinamas pasirašytinai. Jeigu pareiškėjas nepasirašo, būsto pritaikymo darbai neatliekami. Pareiškėjas, kurio Prašymas atmestas, apie sprendimą informuojamas raštu, nurodant Prašymo atmetimo motyvus ir sprendimo apskundimo tvarką. Pareiškėjas, kurio Prašymas atmestas dėl Aprašo 16.5 papunktyje nurodytos priežasties, iš būsto pritaikymo eilės neišbraukiamas.

41. Pareiškėjui akte nurodžius, kad būsto pritaikymo darbus organizuos savarankiškai, su juo pasirašoma Sutartis dėl savarankiško būsto pritaikymo.

42. Jeigu būste gyvena daugiau neįgaliųjų, kuriems būtina pritaikyti būstą, pildomas vienas aktas, kuriame įvertinamas būsto pritaikymo poreikis visiems būste gyvenantiems neįgaliesiems. Jeigu paaiškėja, kad daugiabučio namo, kuriame prašoma pritaikyti būstą neįgaliajam, laiptinėje yra daugiau butų, kuriuose gyvena neįgalieji, savivaldybės administracija pasiūlo šiems neįgaliesiems ar jiems atstovaujantiems asmenims, ar savivaldybės socialiniam darbuotojui pateikti savivaldybės administracijai Prašymus. Bendrojo naudojimo patalpų pritaikymo darbai numatomi įvertinus visų bendrojo naudojimo patalpomis besinaudojančių neįgaliųjų būsto pritaikymo poreikius ir vykdomi pagal daugiausia prioritetų turinčio pareiškėjo eilę.

43. Savivaldybės administracija, atsižvelgdama į komisijos priimtus sprendimus pritaikyti būstą, būsto pritaikymo darbus organizuoja tiems pareiškėjams, kurie nepasirašė Sutarties dėl savarankiško būsto pritaikymo arba nenusprendė vietoj nepritaikyto neįgaliojo poreikiams būsto įsigyti jų poreikius atitinkantį būstą.

VIII SKYRIUS

BŪSTO PRITAIKymo IŠLAIDŲ PLANAVIMAS IR FINANSAVIMAS

44. Valstybės biudžeto lėšos būstui neįgaliesiems pritaikyti paskirstomos atsižvelgiant į savivaldybėje pateiktų Prašymų skaičių einamųjų metų sausio 1 dieną. Prireikus patikrinti prašomų biudžeto lėšų būstui neįgaliesiems pritaikyti pagrįstumą, Neįgaliųjų reikalų departamentas gali pareikalauti iš savivaldybės administracijos pateikti vardinius būsto pritaikymo laukiančių asmenų sąrašus (sąrašuose nurodomi eilėse laukiančių asmenų vardai ir pavardės). Neįgaliųjų reikalų departamentas, gavęs Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informaciją apie būstui neįgaliesiems pritaikyti skirtų valstybės biudžeto lėšų dydį, šias lėšas paskirsto savivaldybėms ir apie tai raštu informuoja jų administracijas. Savivaldybės administracija, gavusi Neįgaliųjų reikalų departamento informaciją apie skirtas valstybės biudžeto lėšas, ne vėliau kaip per 30 dienų nuo šios informacijos gavimo raštu informuoja Neįgaliųjų reikalų departamentą, kiek skirtų lėšų planuoja panaudoti.

45. Jei būstui neįgaliesiems pritaikyti lėšų iš valstybės biudžeto skiriama papildomai arba jų atsisako kitos savivaldybės, Neįgaliųjų reikalų departamentas kartą per ketvirtį gali papildomai skirti lėšų savivaldybėms. Savivaldybių administracijos paraiškas skirti papildomų lėšų ir pranešimus apie skirtų valstybės biudžeto lėšų būstams pritaikyti gražinimą pateikia Neįgaliųjų reikalų departamentui ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 1 dienos. Neįgaliųjų reikalų departamento papildomai skirtos valstybės biudžeto lėšos gali būti skiriamos būstams pritaikyti arba kitais metais numatomų pritaikyti būstų pritaikymo eskiziniams brėžiniams, projektams, darbų ir išlaidų aprašams rengti, keltuvų (liftų) įsigijimo išlaidoms apmokėti avansu.

46. Atsižvelgdama į turimų savivaldybės biudžeto lėšų būstui pritaikyti dydį ir skirtą valstybės biudžeto lėšų dydį einamaisiais metais, komisija nustato, kiek būsto pritaikymo eilėje įrašytų pareiškėjų Prašymų galima tenkinti ir finansuoti būsto pritaikymą. Rekomenduojama kiekvienais metais skirti:

46.1. pirmoje būsto pritaikymo eilėje įrašytiems pareiškėjams – ne daugiau kaip 90 procentų visiems būstams pritaikyti skirtų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų;

46.2. antroje būsto pritaikymo eilėje įrašytiems pareiškėjams – ne mažiau kaip 10 procentų visiems būstams pritaikyti skirtų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų.

47. Jei, paskirsčius bendrą lėšų sumą konkrečių būstų pritaikymui finansuoti, lieka lėšų likutis, kurio nepakanka paskutiniam pagal būsto pritaikymo eilę būstui pritaikyti, komisijos sprendimu rekomenduojama šias lėšas skirti kitam pagal būsto pritaikymo eilę būstui, kuriam pritaikyti šios sumos pakanka.

48. Neįgalieji, kuriems dėl lėšų trūkumo būsto pritaikymo darbai nefinansuojami arba kurie raštu atsisako paramos būstui pritaikyti ar įsigyti einamaisiais metais, lieka būsto pritaikymo eilėse. Jeigu neįgaliojo sveikatos būklė ir kiti duomenys pagal pareiškėjo ir savivaldybės administracijos pateiktus dokumentus pasikeitė, jo Prašymas Aprašo nustatyta tvarka nagrinėjamas iš naujo, išskyrus atvejus, kai pareiškėjas savo Prašymo atsisako raštu.

49. Išlaidų sąmatoje, kurią rekomenduojama rengti pagal formą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 1K-206 „Dėl biudžeto sudarymo ir vykdymo formų patvirtinimo“, nurodomos visos tinkamos finansuoti išlaidos, susijusios su būsto pritaikymu (įskaitant projektų ir sąmatų rengimo išlaidas).

50. Tinkamos finansuoti išlaidos turi atitikti gero finansų valdymo principus:

50.1. jos turi būti efektyvios ir tikslingos;

50.2. būtinos būsto pritaikymo darbams atlikti;

50.3. patirtos pasirašius savivaldybės administracijos sudarytas projektavimo, ekspertavimo, statybos darbų sutartis arba po savivaldybės administracijos ir pareiškėjo Sutarties dėl savarankiško

būsto pritaikymo pasirašymo dienos, arba po Aprašo 79 punkte nurodyto komisijos sprendimo siūlyti išmokėti kompensaciją pareiškėjui, kai bus nupirktas pritaikytas būstas, priėmimo;

50.4. numatytos būsto pritaikymo neįgaliesiems išlaidų sąmatoje, pridėtoje prie savivaldybės administracijos ir statybos darbų rangovo sutarties, arba skirtos darbams, nurodytiems darbų apraše, pridėtame prie Sutarties dėl savarankiško būsto pritaikymo, sudarytos tarp savivaldybės administracijos ir pareiškėjo.

51. Įvairaus tipo keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo (išmontavimo, kad juos būtų galima panaudoti kitų neįgaliųjų poreikiams tenkinti) kaina į būsto pritaikymo išlaidų sąmatas neįtraukiama. Keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo (išmontavimo, kad juos būtų galima panaudoti kitų neįgaliųjų poreikiams tenkinti) išlaidų sąmatos rengiamos ir pridedamos atskirai. Apskaičiuojant būsto pritaikymo darbų išlaidas, į jas neįtraukiamos keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo išlaidos.

52. Netinkamos finansuoti būsto pritaikymo išlaidos:

52.1. atliktų darbų, medžiagų defektų šalinimo išlaidos;

52.2. baudos, finansinės nuobaudos ir bylinėjimosi išlaidos;

52.3. pirkimo ir (arba) importo pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM), kurį prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai gali susigrąžinti pagal Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymą;

52.4. būsto, žemės ir pastatų pirkimo išlaidos;

52.5. išlaidos natūra (pvz., išlaidos, kurios jau yra apmokėtos).

53. Netinkamos finansuoti taip pat yra Apraše nenumatytos papildomos būsto pritaikymo išlaidos, kurios iš valstybės biudžeto lėšų pagal Aprašą nekompensuojamos, tačiau gali būti dengiamos iš kitų šaltinių.

54. Būsto pritaikymo darbai atliekami ir Aprašo 79 punkte nurodytos kompensacijos išmokamos iš šiam tikslui skirtų valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų. Jei yra keli būsto pritaikymo darbų vykdymo variantai (kai gali būti pritaikomi keli sanitariniai mazgai arba į būstą galima patekti keliais būdais), atliekami mažiausiai kainuojantys būsto pritaikymo darbai.

55. Savivaldybės administracija tvarko įsigyto ilgalaikio turto apskaitą ir užtikrina tinkamą šio turto būklę, vykdydama nuolatinę jo priežiūrą savivaldybės administracijos nustatyta tvarka. Jei keltuvas (lifto) pirkimą ir įrengimą organizavo pareiškėjas, įsigytas ir įrengtas keltuvas (lifto) atitenka jo nuosavybėn ir jis atsako už keltuvo (lifto) eksploataciją, priežiūrą bei su tuo susijusias išlaidas.

56. Vienam pareiškėjui būsto pritaikymo išlaidoms dengti iš valstybės biudžeto gali būti skiriama ne didesnė kaip 150 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, išskyrus Aprašo 59.1.1 ir 59.6 papunkčiuose nurodytus atvejus. Apskaičiuojant maksimalią sumą, taikomas komisijos

sprendimo tenkinti būsto pritaikymo poreikį priėmimo dieną galiojantis bazinės socialinės išmokos dydis, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Pasikeitus bazinės socialinės išmokos dydžiui, komisijai priimant sprendimą apskaičiuota maksimali būsto pritaikymo suma neperskaičiuojama.

57. Apskaičiuojant maksimalias būsto pritaikymo neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, išlaidas, neįtraukiamos įvairaus tipo keltuvų (liftų) pirkimo (arba gamybos) ir įrengimo išlaidos.

58. Būsto pritaikymo išlaidos lyginamos su prašomo pritaikyti būsto mokestine verte, nustatyta masiniu nekilnojamojo turto vertinimo būdu. Jeigu būsto pritaikymo išlaidos viršija būsto mokestinę vertę, nustatytą masiniu turto vertinimo būdu, sprendimą dėl būsto pritaikymo darbų vykdymo (arba nevykdymo) priima komisija. Jei komisija nutaria tokį būstą pritaikyti, būsto pritaikymo darbų išlaidos dengiamos Aprašo 59 punkte nurodytomis dalimis. Ši nuostata netaikoma, kai, pritaikant būstą, įsigyjamas bet kurio tipo mobilus keltuvas (taip pat ir laiptų kopiklis).

59. Būsto pritaikymo išlaidos dengiamos iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų. Vienam būstui pritaikyti reikalingoms faktinėms išlaidoms dengti gali būti skiriama:

59.1. vieno keltuvo (lifto) ar bet kurio tipo mobilaus keltuvo (taip pat ir laiptų kopiklio) pirkimo arba gamybos ir įrengimo (išmontavimo, kad jį būtų galima panaudoti kitų neįgaliųjų poreikiams tenkinti) išlaidoms:

59.1.1. iš valstybės biudžeto lėšų – ne daugiau kaip 60 procentų, bet:

59.1.1.1. ne daugiau kaip 100 bazinių socialinių išmokų dydžio suma vieno bet kurio tipo mobilaus keltuvo (įskaitant laiptų kopiklį) pirkimo išlaidoms;

59.1.1.2. ne daugiau kaip 165 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, jei keltuvo (lifto) pirkimą ir įrengimą organizuoja savivaldybės administracija;

59.1.1.3. ne daugiau kaip 85 bazinių socialinių išmokų dydžio suma keltuvui (liftui), kurio kėlimo aukštis – iki namo antžeminės dalies pirmojo aukšto, ir ne daugiau kaip 165 bazinių socialinių išmokų dydžio suma keltuvui (liftui), kurio kėlimo aukštis – aukščiau nei namo antžeminės dalies pirmasis aukštas, jei keltuvo (lifto) pirkimą ir įrengimą organizuoja pats pareiškėjas;

59.1.2. iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.2. buitinių biologinių valymo įrenginių ir jų montavimo, buitinių nuotekų įrenginių ir įvado prijungimo prie nuotekų tinklo išlaidoms iš valstybės biudžeto – ne daugiau kaip 60 procentų, bet ne daugiau kaip 55 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.3. vandentiekio įrenginių ir jo įvado iki gyvenamojo namo iš vandens šulinio ar gręžinio išlaidoms iš valstybės biudžeto – ne daugiau kaip 60 procentų, bet ne daugiau kaip 22 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.4. voniai, praustuvui ar klozetui (jo dangčiui) pirkti iš valstybės biudžeto – ne daugiau kaip 60 procentų, bet ne daugiau kaip 5 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.5. mobiliems techninės pagalbos įrenginiams pirkti iš valstybės biudžeto – ne daugiau kaip 60 procentų, bet ne daugiau kaip 20 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.6. būstų keitimo išlaidoms – ne daugiau kaip 60 procentų iš valstybės biudžeto lėšų, bet ne daugiau kaip 250 bazinių socialinių išmokų dydžio suma, iš savivaldybės biudžeto lėšų – ne mažiau kaip 40 procentų;

59.7. kitos būsto pritaikymo išlaidos, atėmus Aprašo 60 punkte nurodytą išlaidų dalį, dengiamos valstybės ir savivaldybės biudžetų lėšomis tokiomis dalimis:

59.7.1. neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis ir bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis, – ne daugiau kaip 60 procentų iš valstybės biudžeto lėšų, ne mažiau kaip 40 procentų iš savivaldybės biudžeto lėšų;

59.7.2. neįgaliesiems, kuriems nustatytas kitų, nei nurodyta Aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis, – ne daugiau kaip 50 procentų iš valstybės biudžeto lėšų, ne mažiau kaip 50 procentų iš savivaldybės biudžeto lėšų;

59.7.3. ankstesniais metais įrengtų keltuvų (liftų) eksploatavimo, priežiūros ir remonto išlaidoms padengti – ne daugiau kaip 80 procentų iš valstybės biudžeto lėšų ir ne mažiau kaip 20 procentų iš savivaldybės biudžeto lėšų. Ši nuostata taikoma išlaidoms, patirtoms po to, kai pasirašyta Aprašo 61 punkte nurodyta sutartis;

59.7.4. daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektuose esančių įrenginių (keltuvų, rankturių, turėklų, nuovažų, prievažų ir pan.), kurie yra įrengti savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu pritaikyti daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektus neįgaliojo specialiesiems poreikiams, priežiūrai ir eksploatacijai – ne daugiau kaip 80 procentų iš valstybės biudžeto lėšų ir ne mažiau kaip 20 procentų iš savivaldybės biudžeto lėšų.

60. Biologinių valymo įrenginių ir jų montavimo, nuotekų įvado prijungimo prie nuotekų tinklo, vandentiekio įrenginių ir jo įvado iki gyvenamojo namo iš vandens šulinio ar gręžinio išlaidoms padengti pareiškėjas sumoka į savivaldybės administracijos nurodytą atsiskaitomąją sąskaitą 20 procentų šių įrenginių ir jų montavimo kainos. Iki būsto pritaikymo darbų pradžios komisijai pateikiamas įmoką patvirtinantis dokumentas. Jei būsto pritaikymo darbus organizuoja

pareiškėjas, Sutartyje dėl savarankiško būsto pritaikymo nurodoma suma, atskaičius pareiškėjo apmokėtas išlaidas. Šios nuostatos netaikomos, jei komisija būsto apžiūros metu nustato, kad:

60.1. būste faktiškai ir pagal gyvenamosios vietos deklaraciją gyvena tik neįgalusis;

60.2. kartu su neįgaliuoju, kuriam pritaikomas būstas, faktiškai ir pagal gyvenamosios vietos deklaraciją gyvena vaikai (iki 18 metų ar besimokantys vaikai iki 24 metų) ar kiti suaugę asmenys, kuriems nustatytas ne didesnis kaip 40 procentų darbingumo lygis arba didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis.

IX SKYRIUS

PARAIŠKOS NAGRINĖJIMAS, FINANSAVIMO SKYRIMAS, ATSISKAITYMAS UŽ LĖŠŲ PANAUDOJIMĄ

61. Neįgaliųjų reikalų departamentas su savivaldybės administracija iki savivaldybės administracijos paraiškų pateikimo Neįgaliųjų reikalų departamentui Neįgaliųjų reikalų departamento direktoriaus nustatyta tvarka sudaro būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimo sutartį.

62. Kasmet, iki lapkričio 1 d., savivaldybės administracija Neįgaliųjų reikalų departamentui teikia informaciją apie prognozuojamą valstybės biudžeto lėšų poreikį būstui neįgaliesiems pritaikyti ateinančiais kalendoriniais metais, užpildydama paraišką, o einamųjų metų paraiškas savivaldybės administracija gali pateikti ne vėliau kaip iki einamųjų metų liepos 15 d.

63. Prireikus (pavyzdžiui, esant papildomam lėšų poreikiui ar atsiradus papildomų pareiškėjų Prašymų) savivaldybės administracija Neįgaliųjų reikalų departamentui gali teikti papildomas paraiškas. Papildomos paraiškos gali būti teikiamos iki einamųjų metų spalio 15 d.

64. Neįgaliųjų reikalų departamentas, gavęs iš savivaldybės administracijos paraišką, ją įvertina per 10 darbo dienų nuo jos gavimo dienos.

65. Neįgaliųjų reikalų departamentas, vertindamas paraišką:

65.1. per 5 darbo dienas nuo paraiškos gavimo dienos patikrina, kaip užpildyta paraiškos forma. Nustatęs, kad paraiškoje yra netikslumų, jis per 2 darbo dienas nuo šios aplinkybės paaiškėjimo dienos kreipiasi į savivaldybės administraciją dėl nustatytų netikslumų paraiškoje patikslinimo;

65.2. prireikus prašo savivaldybės administracijos pateikti komisijos sprendimų dėl būsto pritaikymo poreikio tenkinimo ir būsto pritaikymo darbų bei išlaidų aprašų kopijas. Šiuos dokumentus savivaldybės administracija privalo pateikti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Prašymo gavimo dienos;

65.3. gali pateikti pastabas savivaldybės administracijai, reikalauti patikslinti Aprašo 65.2 papunktyje nurodytus dokumentus.

66. Savivaldybių administracijos kartą per ketvirtį iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 8 dienos Neįgaliųjų reikalų departamentui teikia finansines būsto pritaikymo ataskaitas.

X SKYRIUS

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMAS

67. Savivaldybės administracija būsto pritaikymo darbus perka, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu.

68. Viešieji pirkimai vykdomi gavus Neįgaliųjų reikalų departamento informaciją apie skiriamas valstybės biudžeto lėšas po komisijos posėdžio, kuriame priimamas sprendimas pritaikyti būstą pagal projektą arba preliminarį (arba pakoreguotus pagal komisijos rekomendaciją) darbų aprašus ir galutines sąmatas, su kuriomis pareiškėjai supažindinami pasirašytinai prieš pradėdant vykdyti būsto pritaikymo darbus.

69. Keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo kaina į preliminarį ir galutinę būsto pritaikymo išlaidų sąmatą neįtraukiama. Keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo išlaidų sąmatos, kurias rengia savivaldybės administracijos paskirtas statybos darbų specialistas, pridedamos atskirai prie kitų būsto darbų pritaikymo sąmatų. Apskaičiuojant būsto pritaikymo darbų išlaidas, neįtraukiamos keltuvų (liftų) pirkimo, gamybos ir jų įrengimo išlaidos. Nupirkusi ir (ar) sumontavusi keltuvą (liftą), savivaldybės administracija su pareiškėju pasirašo Asmens aprūpinimo keltuvu (liftu) sutartį (Aprašo 3 priedas).

70. Apskaičiuojant tiesiogines ir netiesiogines būsto pritaikymo išlaidas, neįtraukiamas pirkimo ir (arba) importo PVM, kurį prekių tiekėjai ar paslaugų teikėjai gali susigrąžinti, t. y. įtraukti į PVM atskaitą.

71. Savivaldybės administracija, rengdama viešųjų pirkimų dokumentus ir vertindama viešųjų pirkimų dalyvių pasiūlymus, atsižvelgia į Aprašo IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus būsto pritaikymo darbams ir išlaidoms.

XI SKYRIUS

SAVARANKIŠKAI ATLIKTO BŪSTO PRITAIKIMO IŠLAIDŲ KOMPENSAVIMAS

72. Būsto pritaikymo darbus, įskaitant keltuvų (liftų) pirkimą ir įrengimą, pareiškėjas gali organizuoti savarankiškai. Savarankiškai organizuoti būsto pritaikymo darbus, įskaitant keltuvų

(liftų) įrengimą ar bet kurio tipo mobilių keltuvų (įskaitant laiptų kopiklius) pirkimą, pareiškėjas gali ir tada, kai jam pritaikomas būstas neįtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą.

73. Pareiškėjas, nusprendęs savarankiškai organizuoti būsto pritaikymo darbus, įskaitant keltuvų (liftų) įrengimą ar bet kurio tipo mobilių keltuvų (įskaitant laiptų kopiklius) pirkimą, raštu apie tai informuoja savivaldybės administraciją, kuri apie tokį pareiškėjo pageidavimą per 5 darbo dienas informuoja komisiją. Komisija, įvertinusi ir priėmusi sprendimą dėl būsto pritaikymo poreikio tenkinimo:

73.1. ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo komisijos sprendimo dėl būsto pritaikymo poreikio tenkinimo priėmimo dienos pateikia pareiškėjui Sutartį dėl savarankiško būsto pritaikymo bei pritaikymo darbų aprašą ir sąmatą, jeigu pareiškėjui pritaikomas būstas yra įtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą;

73.2. ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo komisijos sprendimo dėl būsto pritaikymo poreikio tenkinimo priėmimo dienos pateikia pareiškėjui Sutartį dėl savarankiško būsto pritaikymo bei pritaikymo darbų aprašą ir sąmatą, jeigu pareiškėjui pritaikomas būstas neįtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą. Sutartis dėl savarankiško būsto pritaikymo pasirašoma tik tuo atveju, jei pareiškėjas sutinka, kad jam pritaikomo būsto pritaikymo darbų išlaidos būtų apmokėtos tik įtraukus jam pritaikomą būstą į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą, atėjus eilei. Pasirašant Sutartį dėl savarankiško būsto pritaikymo, jei pareiškėjui pritaikomas būstas neįtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą, pareiškėjas papildomai pasirašytinai informuojamas, kad:

73.2.1. būsto pritaikymo išlaidų suma, numatyta Sutartyje dėl savarankiško būsto pritaikymo, bus išmokama tada, kai pareiškėjui pritaikomas būstas, atėjus eilei, bus įtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą;

73.2.2. būsto pritaikymo išlaidų suma, numatyta Sutartyje dėl savarankiško būsto pritaikymo, bus išmokama tik tuo atveju, jei neįgalusis būsto įtraukimo į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą metu jame faktiškai ir pagal deklaraciją gyvena (išskyrus atvejį, kai neįgalusis dėl sveikatos būklės yra persikėlęs gyventi į slaugos ar globos įstaigą);

73.2.3. būsto pritaikymo išlaidų suma, numatyta Sutartyje dėl savarankiško būsto pritaikymo, neišmokama neįgaliojo būsto paveldėtojams, šiam mirus, taip pat jeigu nutraukiamas būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų;

73.2.4. būsto pritaikymo darbai turi būti atlikti ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo Sutarties dėl savarankiško būsto pritaikymo pasirašymo.

74. Jei būsto pritaikymo darbus atlieka asmuo, neturintis registruoto juridinio asmens statuso ar nesiverčiantis individualia veikla pagal pažymą arba verslo liudijimą, dengiamos tik būstui pritaikyti reikalingų prekių ir medžiagų išlaidos.

75. Savarankiškai atliekami būsto pritaikymo darbai turi būti vykdomi pagal komisijos patvirtintą statybos darbų specialisto parengtą preliminarų būsto pritaikymo darbų aprašą ir išlaidų sąmatą.

76. Savarankiškai organizuojamo būsto pritaikymo išlaidas, numatytas patirti einamaisiais metais, savivaldybės administracija nurodo Neįgalųjų reikalų departamentui teikiamoje paraiškoje.

77. Pareiškėjas, baigęs būsto pritaikymo darbus, per 5 darbo dienas informuoja atsakingus savivaldybės administracijos darbuotojus apie darbų pabaigą ir sudaro sąlygas komisijai atvykti bei įvertinti atliktus būsto pritaikymo darbus. Įvertinus atliktus būsto pritaikymo darbus, pasirašomas Būsto pritaikymo neįgaliajam darbų užbaigimo aktas (Aprašo 5 priedas) (toliau – darbų užbaigimo aktas).

78. Savivaldybės administracija, gavusi komisijos pasirašytą darbų užbaigimo aktą, padengia būsto pritaikymo išlaidas – perveda lėšas į pareiškėjo nurodytą sąskaitą. Jei buvo pritaikytas būstas, neįtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą, būsto pritaikymo išlaidų suma, neviršijanti Sutartyje dėl savarankiško būsto pritaikymo nurodytos sumos, pervedama pareiškėjui tik tuomet, kai būstas įtraukiamas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą.

XII SKYRIUS

BŪSTŲ KEITIMO KAINŲ SKIRTUMO PADENGIMAS

79. Neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinis slaugos poreikis arba bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio poreikis ir kuriam reikia pritaikyti būstą, gali būti išmokėta būsto pritaikymo išlaidų kompensacija, skirta parduoto nepritaikyto būsto ir nupirkto pritaikyto būsto vertės skirtumui visiškai ar iš dalies padengti (toliau – kompensacija).

80. Kompensacija išmokama, komisijai Aprašo nustatyta tvarka nustačius būsto pritaikymo poreikį. Jei neįgalusis yra nepilnametis arba jo veiksnumas turtinių santykių srityje apribotas, kompensacija gali būti išmokama teisėtiems jo atstovams, kuriems nuosavybės teise priklauso nepritaikytas būstas, kuris yra neįgaliojo deklaruota ir faktinė gyvenamoji vieta ir kurį prašoma pritaikyti neįgaliojo poreikiams.

81. Kompensacija (K) apskaičiuojama, įvertinus parduoto nepritaikyto būsto faktinės kainos ir nupirkto pritaikyto būsto faktinės kainos skirtumą, kuris neviršija Aprašo 59.6 papunktyje nurodytos sumos:

$$K = (A - B), \text{ kai } K \leq C, \text{ kur:}$$

A – nupirkto pritaikyto būsto faktinė kaina;

B – parduoto nepritaikyto būsto faktinė pardavimo kaina;

C – didžiausias leistinas kompensacijos dydis.

82. Pareiškėjas, nusprendęs pirkti neįgaliojo poreikiams pritaikytą būstą, raštu praneša apie tai savivaldybės administracijai, kuri per 10 darbo dienų nuo tokios informacijos gavimo dienos informuoja komisiją. Komisija per 20 darbo dienų nuo savivaldybės administracijos informacijos dėl pareiškėjo sprendimo pirkti neįgaliojo poreikiams pritaikytą būstą pateikimo dienos įvertina pareiškėjo gyvenamąjį būstą ir nustato būsto pritaikymo poreikį arba jo nenustato.

83. Komisijai nustačius būsto pritaikymo poreikį, pareiškėjas, radęs jam tinkamą pirkti pritaikytą būstą, sudaro sąlygas komisijai atvykti ir įvertinti planuojamo pirkti būsto pritaikymą neįgaliojo poreikiams, užpildant aktą. Planuojamas pirkti būstas negali būti nuosavybės teise priklausęs pareiškėjui ar jo artimiesiems giminaičiams, išvardytiems Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje. Jei komisija nustato, kad būstas tinkamas naudotis pagal neįgaliojo poreikius, artimiausiame posėdyje priima sprendimą siūlyti savivaldybės administracijai skirti kompensaciją, kai pareiškėjas sulauks savo eilės būsto pritaikymo darbams finansuoti. Pareiškėjas pasirašytinai informuojamas, kad:

83.1. kompensacija bus išmokama tada, kai pareiškėjas bus įtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą;

83.2. kompensacija neišmokama pareiškėjo būsto paveldėtojams, šiam mirus, taip pat jeigu nutraukiamas būsto pritaikymo finansavimas iš valstybės biudžeto lėšų;

83.3. kompensacija bus išmokama tik tuo atveju, jei neįgalusis būsto įtraukimo į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą metu jame faktiškai ir pagal deklaraciją gyvena (išskyrus atvejį, kai neįgalusis dėl sveikatos būklės yra persikėlęs gyventi į slaugos ar globos įstaigą).

84. Pritaikyto būsto pirkimą organizuoja pareiškėjas.

85. Kompensacijai gauti pareiškėjas papildomai pateikia šiuos dokumentus:

85.1. liudijimo, kad visiškai atsiskaityta pagal nepritaikyto būsto pirkimo–pardavimo sutartį, kopiją, patvirtintą notaro;

85.2. pritaikyto būsto pirkimo–pardavimo sutarties kopiją, patvirtintą notaro;

85.3. liudijimo, kad visiškai atsiskaityta pagal pritaikyto būsto pirkimo–pardavimo sutartį, kopiją, patvirtintą notaro;

85.4. Nekilnojamojo turto registro duomenų išrašą, kuriame turi būti pateikti šie duomenys: nupirkto pritaikyto būsto savininkas ir mokestinė vertė, nustatyta masinio vertinimo būdu;

85.5. valstybės įmonės Registrų centro Gyventojų registro departamento pažymą, patvirtinančią, kad pareiškėjas nėra susijęs artimos giminystės ryšiais su asmeniu, iš kurio perkamas būstas.

86. Savivaldybės administracija kompensaciją perveda į pareiškėjo nurodytą sąskaitą po to, kai komisija įtraukia pareiškėją į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą ir gauna lėšų būstui pritaikyti iš Neįgaliųjų reikalų departamento. Prieš išmokėdama kompensaciją, savivaldybės administracija privalo įsitikinti, kad pritaikytas būstas, kurį įsigijus išmokama kompensacija, priklauso pareiškėjui ir šis būstas yra neįgaliojo deklaruota ir faktinė gyvenamoji vieta. Tais atvejais, kai įsigytas būstas yra kitoje savivaldybėje, nei pareiškėjas yra pateikęs Prašymą, dėl informacijos apie būsto priklausymą pareiškėjui ir apie tai, ar šis būstas yra neįgaliojo deklaruota ir faktinė gyvenamoji vieta, kompensaciją išmokanti savivaldybė gali kreiptis į savivaldybę, kurioje įsigytas būstas.

87. Būstų keitimo (pirkimo–pardavimo) kainų skirtumui dengti skirtas išlaidas savivaldybės administracija nurodo Neįgaliųjų reikalų departamentui teikiamoje paraiškoje.

88. Tais atvejais, kai pritaikytas būstas yra įsigijamas kitoje savivaldybėje, nei neįgalusis yra deklaravęs gyvenamąją vietą, ir neįgalusis faktiškai gyvena nepritaikytame būste, kompensaciją išmoka savivaldybė, kurioje neįgalusis buvo pateikęs Prašymą ir kurioje yra priimtas sprendimas skirti kompensaciją.

XIII SKYRIUS

BŪSTO PRITAIKymo DARBŲ VYKDYMAS, PRIEŽIŪRA IR PRIĖMIMAS

89. Jei perkami Aprašo 9.1.17 papunktyje nurodyti įrenginiai, savivaldybės administracija privalo raštu informuoti savivaldybę aptarnaujančią TPNC teritorinį skyrių apie neįgaliajam perduotus techninės pagalbos įrenginius. Gavęs informaciją apie neįgaliajam skirtą techninės pagalbos priemonę, TPNC išbraukia jį iš šios priemonės laukiančiųjų sąrašo.

90. Jeigu, nebaigus būsto pritaikymo darbų ar juos baigus, neįgalusis, kuriam buvo pritaikomas būstas, mirė ar išsikėlė iš šio būsto, statybos rangovas baigia pradėtus darbus, bet nepradeda likusių darbų, nors sąmatoje jie buvo numatyti, ir nepablogina būsto būklės, kuri buvo prieš pritaikymo darbų pradžią. Savivaldybės administracijos sumontuoti keltuvai (liftai) išmontuojami. Neįgaliajam mirus, jo šeimos nariai, globėjai ar rūpintojai privalo nedelsdami informuoti keltuvo (lifto) įrengimą organizavusią savivaldybės administraciją apie nereikalingą keltuvą (liftą). Jei būstas nebuvo baigtas pritaikyti dėl to, kad neįgalusis, kuriam nustatytas būsto pritaikymo poreikis, iš šio būsto išsikėlė, tam pačiam neįgaliajam būstas gali būti pritaikomas ne anksčiau kaip po 10 metų.

91. Savivaldybės administracija ir komisija kontroliuoja būsto pritaikymą – apžiūri pritaikytą būstą ir prireikus teikia rangovui ar pačiam darbus organizavusiam pareiškėjui pastabas bei pasiūlymus dėl darbų atlikimo kokybės, būsto pritaikymo tinkamumo.

92. Savivaldybės administracija, gavusi komisijos informaciją dėl netinkamai ar nekokybiškai atliekamų būsto pritaikymo darbų, per 5 darbo dienas nuo komisijos informacijos gavimo dienos informuoja rangovą apie pateiktas pastabas ir nurodo jas ištaisyti.

93. Komisija, nustačiusi, kad būstas pritaikytas ir pritaikymo darbai atlikti tinkamai, pasirašo darbų užbaigimo aktą.

94. Duomenis apie neįgaliesiems pritaikytą būstą privaloma registruoti Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS).

XIV SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

95. Neįgaliųjų reikalų departamentas kontroliuoja, kaip savivaldybių administracijos, jų sudarytos komisijos ir neįgaliųjų asociacijos laikosi Aprašo nuostatų. Būsto pritaikymo organizavimo ir lėšų panaudojimo kontrolė vykdoma Neįgaliųjų reikalų departamento direktoriaus nustatyta tvarka. Neįgaliųjų reikalų departamento vykdomai būsto pritaikymo įgyvendinimo priežiūrai ir kontrolei skiriama ne daugiau kaip 1 procentas valstybės biudžeto lėšų, skiriamų būstams pritaikyti. Šios lėšos skiriamos pritaikomų būstų darbų kiekių žiniaraščių patikrai (išankstinė kontrolė) ir pritaikytų būstų apžiūrai bei patikrai (atliktų darbų kontrolė). Pritaikomų būstų darbų kiekių žiniaraščių patikros ir pritaikytų būstų apžiūros bei patikros atlikimo tvarką nustato Neįgaliųjų reikalų departamento direktorius.

96. Savivaldybės administracijai būsto pritaikymo priemonių įgyvendinimui administruoti (darbo užmokestis būsto pritaikymą administruojantiems darbuotojams ir specialistams, transporto ir ūkio išlaidos, statybos techninės priežiūros išlaidos, mokestis už registrų duomenis, pašto, kanceliarinės išlaidos ir kt.) skiriamos valstybės biudžeto lėšos – 4 procentai visų būstui pritaikyti skiriamų valstybės biudžeto lėšų. Būsto pritaikymą administruojančių darbuotojų ir specialistų darbo užmokesčiui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 80 procentų administravimui skirtų lėšų.

97. Neįgaliųjų asociacijų atstovams dalyvauti komisijų darbe (darbo užmokestis, transporto išlaidos ir pan.) ir būsto pritaikymo priežiūrai vykdyti skiriamos valstybės biudžeto lėšos – 2 procentai visų būstui pritaikyti savivaldybėms faktiškai pervestų valstybės biudžeto lėšų einamųjų metų gruodžio 20 d. Neįgaliųjų reikalų departamentas ir neįgaliųjų asociacija, kurios atstovas dalyvauja komisijos darbe, pasirašo sutartį dėl atstovo dalyvavimo komisijos darbe išlaidų kompensavimo. Lėšos, skirtos neįgaliųjų asociacijų atstovams dalyvauti komisijų darbe ir būsto pritaikymo priežiūrai vykdyti, skirstomos taip:

97.1. ne daugiau kaip 10 procentų skiriama neįgaliųjų asociacijai;

97.2. ne mažiau kaip 10 procentų – privalomai pritaikytų būstų patikrai (neįgaliųjų asociacija turi patikrinti ne mažiau kaip 10 procentų jos aptarnaujamose savivaldybėse pritaikytų būstų);

97.3. neįgaliųjų asociacijų atstovams, likusias lėšas proporcingai padalijant pagal savivaldybėse pritaikytų būstų kiekį.

98. Neįgaliųjų reikalų departamentas, nustatęs, kad savivaldybės administracija lėšas būstui pritaikyti panaudojo netinkamai ar ne pagal paskirtį, reikalauja grąžinti jas į valstybės biudžetą. Tokiu atveju neįgaliųjų asociacija privalo grąžinti dalį lėšų, jai skirtų dalyvavimui komisijų darbe ir būsto pritaikymo priežiūrai.

99. Ginčai, kilę dėl savivaldybės administracijos, komisijos ir Neįgaliųjų reikalų departamento sprendimų bei veiksmų, sprendžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

100. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendras duomenų apsaugos reglamentas) (OL 2016 L 119, p. 1) (toliau – Reglamentas 2016/679) ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nuostatomis.

101. Duomenų subjekto (pareiškėjo) teisės įgyvendinamos vadovaujantis Reglamento 2016/679 nuostatomis ir institucijos, tvarkančios pareiškėjo asmens duomenis, duomenų subjektų teisių įgyvendinimo taisyklėmis.

102. Pareiškėjo ir neįgaliojo duomenys saugomi savivaldybių administracijose, Neįgaliųjų reikalų departamente Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

(Vertinimo akto forma)

(savivaldybės pavadinimas)

BŪSTO PRITAIKymo NEĮGALIAJAM POREIKIO VERTINIMO AKTAS

20__ m. _____ d. Nr. _____

(sudarymo vieta)

Tinkamą atsakymą pažymėkite ☒

Prašymą pritaikyti būstą pateikė _____
(vardas ir pavardė)

(adresas, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas)

Atstovavimo pagrindas (kai prašymą teikia neįgaliajam atstovaujantis asmuo)

(dokumento pavadinimas)

☐ atstovavimą patvirtinančio dokumento kopija pateikta

I. DUOMENYS APIE ASMENĮ, KURIAM PRAŠOMA PRITAIKYTI BŪSTĄ

1. Asmuo, kuriam prašoma pritaikyti būstą

(vardas ir pavardė, gimimo data, telefono ryšio numeris, el. pašto adresas)

☐ asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija pateikta

2. Neįgaliojo gyvenamoji vieta:

☐ Gyventojų registro išrašas pateiktas

2.1. Deklaruota

(deklaruotos gyvenamosios vietos adresas)

2.2. Faktinė (nuolatinė):

☐ atitinka deklaruotą

☐ neatitinka deklaruotos

(faktinės gyvenamosios vietos adresas)

3. Duomenys apie asmens neįgalumą:

- ☐ *neįgaliojo pažymėjimo kopija pateikta*
- ☐ *sprendimo dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo kopija pateikta*
- ☐ *išrašas iš asmens medicininių dokumentų (Forma Nr. 027/a) apie skiriamas dializės procedūras ar jo kopija pateikta*

4. Neįgaliajam nustatytas:

- ☐ darbingumo lygis (procentais): ☐ 0–25 ☐ 30–55
- ☐ neįgalumo lygis: ☐ sunkus ☐ vidutinis ☐ lengvas
- ☐ specialiųjų poreikių lygis: ☐ dideli ☐ vidutiniai ☐ nedideli ☐ nenustatytas

5. Duomenys apie neįgaliojo nustatytus specialiuosius poreikius¹:

- ☐ specialusis nuolatinės slaugos poreikis
- ☐ specialusis techninės pagalbos priemonių – bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio – poreikis;
- ☐ specialusis techninės pagalbos priemonių – kitų, nei nurodyta Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašo 4.2 papunktyje, judėjimo techninės pagalbos priemonių (vaikštynių, ramentų ir pan.) – poreikis;
- ☐ specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios (Tarptautinės ligų klasifikacijos 10 versijos Australijos modifikacijos sistemos F kodas)

6. Užimtumas:

- ☐ dirba
- ☐ *Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro išrašas pateiktas*
- ☐ *kitas dokumentas, patvirtinantis neįgaliojo užimtumą, pateiktas*
- ☐ mokosi
- ☐ *mokymo įstaigos pažyma pateikta*
- ☐ kita (nurodykite) _____

¹ Pagal neįgaliojo specialiuosius poreikius pildoma atitinkamai viena iš šio priedo III dalyje nurodytų lentelių – A, B, C arba D.

7. Socialiniai ryšiai:

☐ gyvena vienas☐ gyvena ne vienas

☐ kartu gyvena asmenys, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis ar specialusis techninės pagalbos priemonės – bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio ar kitos nei neįgaliojo vežimėlis judėjimo techninės pagalbos priemonės (vaikštynių, ramentų ir pan.) – poreikis.²

☐ kartu gyvena asmenys, kuriems nustatytas:☐ ne didesnis kaip 40 proc. darbingumo lygis☐ *neįgaliojo pažymėjimo kopija pateikta*☐ didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis☐ *neįgaliojo pažymėjimo kopija pateikta*☐ vaikas iki 18 metų (besimokantieji – iki 24 metų)☐ *vaiko asmens tapatybę patvirtinančio dokumento kopija pateikta***II. DUOMENYS APIE PRAŠOMĄ PRITAIKYTI BŪSTĄ**

8. Prašomo pritaikyti būsto registracijos Nekilnojamojo turto registre identifikacijos numeris

9. Prašomo pritaikyti būsto savininkas _____
(vardas ir pavardė, gimimo data arba juridinio asmens pavadinimas ir kodas)

☐ *savininko (bendraturčių) sutikimas pateiktas³*☐ *bendrojo naudojimo objektų savininkų sutikimas pateiktas⁴*

10. Būsto tipas:

☐ individualus namas☐ gyvenamosios patalpos☐ būstas yra daugiabutyje, tačiau turi atskirą įėjimą

² Pateikiami tokie patys dokumentai, kuriuos teikia pareiškėjas. Būsto pritaikymo neįgaliajam poreikio vertinimo aktas surašomas kiekvienam iš būste gyvenančių neįgalių asmenų (jų prašymu) ir pridedamas.

³ Reikalaujama, kai neįgalusis nėra būsto savininkas ir yra būsto bendraturčių.

⁴ Reikalaujama, kai yra pritaikomi bendrojo naudojimo objektai.

☐ būstas yra daugiabutyje, tačiau turi bendro naudojimo patalpų (laiptinę ir pan.)

11. Būstas pripažintas tinkamu naudoti:

☐ būsto baigtumas – 100 procentų

☐ būsto baigtumas – mažiau nei 100 procentų, bet ne mažiau kaip 80 procentų

☐ būsto baigtumas – mažiau nei 80 procentų

12. Daiktinės teisės į būstą apribojimas būsto savininkui:

☐ nėra

☐ yra

13. Būsto mokestinė vertė, nustatyta masiniu nekilnojamojo turto vertinimo būdu (eurais)

14. Dėl būsto teisinio statuso yra iškelta civilinė byla:

☐ taip

☐ ne

15. Anksčiau būstas pareiškėjui buvo pritaikytas:

☐ nebuvo

☐ buvo

(nurodyti paskutiniojo sprendimo pritaikyti būstą pasirašymo datą ir teisinį pagrindą)

16. Jeigu pagal šio priedo I ir II dalyse nurodytus duomenis pareiškėjas ar būstas neatitinka nustatytų reikalavimų, toliau pildoma IV dalis.

III. BŪSTO PRITAIKymo POREIKIO VERTINIMAS

17. Būsto pritaikymo neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, poreikio nustatymas:

A lentelė

Būsto pritaikymo poreikio nustatymo kriterijai	Atsakymai („gali“, „negali“)	Jei „negali“, kokios kliūtys?	Jei „negali“, koks pritaikymas reikalingas? ⁵
1. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį pakelti?			
2.* Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį perkelti, pasodinti į vežimėlį ir iškelti iš jo?			
3. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį pernešti ir (ar) nuvežti į vonios arba dušo kambarį?			
4. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jam suteikti asmens higienos priežiūros paslaugas (nuprausti vonioje, duše)?			
5. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jam pakeisti patalynę?			
6. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį pamaitinti?			
7. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali naudoti būste esančius įrenginius ir prietaisus, skirtus neįgalaus asmens higienos priežiūrai?			
8. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali naudoti būste esančius įrenginius ir prietaisus, skirtus neįgaliam asmeniui maitinti?			
9. Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali naudoti būste esančius įrenginius ir prietaisus, skirtus neįgalaus asmens poilsiui (lovą, sofą ir pan.)?			
10.* Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį laisvai ir saugiai vežti vežimėliu iki įėjimo į būstą?			
11.* Ar neįgalųjį slaugantis asmuo gali jį laisvai ir saugiai vežimėliu įvežti į būstą?			
12. Kita svarbi informacija			

* Nevertinama, jeigu neįgalusis dėl savo negalios ir sveikatos būklės gali tik gulėti.

18. Būsto pritaikymo neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba specialusis techninės pagalbos priemonės – bet kurio tipo neįgaliojo vežimėlio – poreikis, poreikio nustatymas:

B lentelė

Būsto pritaikymo poreikio nustatymo kriterijai	Atsakymai („gali“, „negali“)	Jei „negali“, kokios kliūtys?	Jei „negali“, koks pritaikymas reikalingas? ⁵
--	------------------------------	-------------------------------	--

⁵ Įrašyti Būsto pritaikymo neįgaliesiems finansavimo tvarkos aprašo IV skyriaus atitinkamą punktą (-us).

1. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai prieiti arba privažiuoti su vežimėliu prie įėjimo į būstą?			
2. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai patekti į būstą, būsto balkoną?			
3. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai patekti nors į vieną būste esančią patalpą, skirtą maistui gaminti ir maitintis?			
4. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai patekti nors į vieną būste esančią patalpą, skirtą asmens higienai?			
5. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai patekti nors į vieną būste esančią patalpą, skirtą poilsiui ir miegui?			
6. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai naudotis prietaisais ir įrenginiais, skirtais maistui gaminti ir maitintis?			
7. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai naudotis prietaisais ir įrenginiais, skirtais būstui apšviesti ir šildyti (valdymo ir kontrolės prietaisais, mygtukais, jungikliais)?			
8. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai naudotis prietaisais ir įrenginiais, skirtais asmens higienai?			
9. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai naudotis prietaisais ir įrenginiais, skirtais poilsiui ir miegui (lova, sofa ar pan.)?			
10. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai judėti šios lentelės 3–5 punktuose nurodytose patalpose?			
11. Ar neįgalusis gali būti būste saugiai, nedarydamas sau žalos			
12. Kita svarbi informacija			

19. Būsto pritaikymo neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis techninės pagalbos priemonių – kitų nei neįgaliojo vežimėlis – poreikis, poreikio nustatymas:

C lentelė

Būsto pritaikymo poreikio nustatymo kriterijai	Atsakymai („gali“, „negali“)	Jei „negali“, kokios kliūtys?	Jei „negali“, koks pritaikymas reikalingas? ⁵
1. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai prieiti prie įėjimo į būstą?			
2. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai patekti į būstą?			
3. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai naudotis prietaisais ir įrenginiais,		X	X

skirtais:			
3.1. maistui gaminti ir maitintis (virykle, virtuvės baldais)			
3.2. asmens higienai (klozetu, praustuvu, vonia arba dušu)			
3.3. poilsiui ir miegui (lova, sofa ar pan.)			
4. Ar neįgalusis gali laisvai ir saugiai judėti nors vienoje patalpoje, skirtoje maitintis, asmens higienai ir miegui?			
5. Kita svarbi informacija			

20. Būsto pritaikymo neįgaliajam, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) pirmojo lygio poreikis dėl psichikos ar proto negalios, poreikio nustatymas:

D lentelė

Būsto pritaikymo poreikio nustatymo kriterijai	Atsakymai („gali“, „negali“)	Jei „negali“, kokios kliūtys?	Jei „negali“, koks pritaikymas reikalingas? ⁵
1. Ar neįgalusis gali būti būste saugiai, nedarydamas sau ar aplinkiniams žalos?			

IV. BŪSTO PRITAIKymo NEĮGALIAJAM POREIKIO NUSTATYMO IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

21. Būsto pritaikymo poreikis:

☐ yra

☐ nėra

22. Rekomendacija tenkinti prašymą pritaikyti būstą:

☐ tenkinti

☐ atmesti (nurodyti prašymo atmetimo pagrindą)

23. Rekomendacija nustačius būsto pritaikymo poreikį rengti:

☐ preliminarų darbų aprašą

☐ projektą

☐ išlaidų sąmatą

24. Pareiškėjas ketina:

- ☐ būsto pritaikymą organizuoti savarankiškai
☐ keisti būstą į jo poreikiams pritaiktą būstą

25. Pareiškėjas, įvykdžius būsto pritaikymo darbus, įsipareigoja atlikti rekonstruotų patalpų kadastrinius matavimus, Nekilnojamojo turto registre užregistruoti pertvarkytas patalpas (išskyrus savivaldybės administracijos perimamą sumontuotą keltuvą (liftą) ir organizuoti jų pripažinimą tinkamomis naudoti.

26. Pareiškėjas, nepateikęs Būsto pritaikymo poreikio vertinimo akto 9 punkte nurodyto (-ų) sutikimo (-ų), yra informuojamas ir įsipareigoja savininko (bendraturčių) sutikimą ir (ar) bendrojo naudojimo objektų savininkų sutikimą savivaldybei pateikti per 20 darbo dienų nuo Būsto pritaikymo neįgaliajam poreikio vertinimo akto užpildymo, t. y. iki

_____.

(nurodoma konkreti data)

Jeigu butų ir kitų patalpų savininkų susirinkime priimamas sprendimas daugiabučio namo bendrojo naudojimo objektų neįgaliojo specialiesiems poreikiams nepritaikyti, pareiškėjas pateikia šį sprendimą arba jo patvirtintą kopiją.

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Nustatant būsto pritaikymo poreikį dalyvavo

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Su akte pateikta informacija sutinku

(pareiškėjo vardas ir pavardė)

(parašas)

(data)

(Paraiškos forma)

(savivaldybės pavadinimas)

Neįgaliųjų reikalų departamentui
prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos

**PARAIŠKA SKIRTI LĖŠŲ BŪSTO PRITAIKYMUI NEĮGALIESIEMS
FINANSUOTI _____ METAMS**

_____ Nr. _____
(data)

_____ savivaldybės administracija prašo skirti Lietuvos Respublikos
(savivaldybės pavadinimas)
valstybės biudžeto lėšų

1 lentelė. Lėšų poreikis (eurais)

Eil. Nr.	Duomenys*	Iš viso	Iš valstybės biudžeto	Iš savivaldybės biudžeto
	Iš viso būstams pritaikyti (1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6)			
1.	būstų pritaikymo darbams, iš jų:			
1.1.	vandentiekio įrenginiams			
1.2.	buitiniams valymo įrenginiams			
1.3.	kitiems būstų pritaikymo darbams			
2.	keltuvams (liftams) įsigyti ir montuoti			
3.	keltuvams (liftams) eksploatuoti			
4.	būstų pirkimo kainų skirtumams kompensuoti			
5.	avansinėms įmokoms būsto pritaikymo projektų rengimo, keltuvų (liftų) įsigijimo išlaidoms dengti			
6.	būsto pritaikymo priemonėms administruoti (4 proc.)			x

* Pildomi visi langeliai, ženklų „x“ nežymėti.

2 lentelė. Planuojama lėšas skirti

Eil. Nr.	Duomenys apie būsto pritaikymą neįgaliesiems	Pritaikytų būstų skaičius
	Iš viso neįgaliesiems pritaikyta būstų (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)	
1.	Būstų pritaikyta, iš jų:	
1.1.	neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis	
1.2.	neįgaliesiems, kuriems nustatytas neįgaliojo vežimėlio poreikis	
1.3.	neįgaliesiems, kuriems nustatytas kitų nei neįgaliojo vežimėlis judėjimo techninės pagalbos priemonių poreikis	
1.4.	neįgaliesiems, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis	
2.	Moterims, turinčioms negalią	
3.	Vaikams, turintiems negalią (iki 18 m.)	
4.	Neįgaliesiems nuo 7 iki 24 metų	
5.	Besimokantiems neįgaliesiems	
6.	Dirbantiems neįgaliesiems	
7.	Pareiškėjams, kurie būstus pritaikys patys (būstų skaičius)	
8.	Planuojamų skirti kompensacijų būstų pirkimo kainų skirtumui kompensuoti	
9.	Keltuvams (liftams) pirkti ir jiems sumontuoti (vnt., įskaitant pačių pareiškėjų įrengtus)	
10.	Keltuvams (liftams) eksploatuoti (vnt.)	
11.	Vandentiekio įrenginiams sumontuoti (komplektų skaičius)	
12.	Biologiniams valymo įrenginiams sumontuoti (komplektų skaičius)	

Administracijos direktorius
A. V.

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(Sutarties forma)

ASMENS APRŪPINIMO KELTUVU (LIFTU) SUTARTIS

20__ m. _____ d. Nr. _____

(sudarymo vieta)

_____ savivaldybės administracija (toliau – Davėjas),
atstovaujama _____,
(atstovo pareigos, vardas ir pavardė)

ir _____, gimęs _____
(perimančio asmens vardas ir pavardė)

(toliau – Gavėjas) (toliau kartu – Šalys), sudarėme šią Sutartį:

1. Sutarties objektas – keltuvo (lifto) perdavimas pagal lentelėje nurodytus duomenis:

Eil. Nr.	Keltuvo (lifto) pavadinimas	Nomenklatūrinis numeris	Mato vnt.	Inventorinis numeris	Įsigijimo vertė, eurai	Likutinė vertė, eurai	Nustatytas naudojimo laikas, metais

Keltuvas (lifto) _____ perduodamas kartu su jo dokumentais _____
(įrašyti: be priklausinių, su priklausiniais)

(nurodyti pridedamus dokumentus)

2. Davėjas įsipareigoja:

- 2.1. perduoti keltuvaž (liftą) su visais priklausiniais (jei yra) ir dokumentais;
- 2.2. instrukuoti Gavėją, kaip naudoti keltuvaž (liftą);
- 2.3. užtikrinti eksploatuoti tinkamą keltuvo (lifto) būklę ir dengti su tuo susijusias išlaidas;
- 2.4. organizuoti keltuvo (lifto) remontą, jei Gavėjas nesugadino jo tyčia.

3. Gavėjas įsipareigoja:

- 3.1. priimti keltuvaž (liftą), nurodytą šios Sutarties 1 punkte;
- 3.2. naudoti keltuvaž (liftą) pagal paskirtį ir laikytis naudojimosi instrukcijos;

3.3. saugoti gautus keltuvo (lifto) dokumentus;

3.4. sudaryti sąlygas Davėjui ar jo įgaliotam atstovui atlikti su keltuvo (lifto) apskaita ir priežiūra susijusius veiksmus;

3.5. informuoti Davėją, kai keltuvas (lifas) tampa nebereikalingas arba netinkamas naudoti.

4. Kitos sąlygos:

4.1. jeigu Gavėjas yra gavęs garantinės priežiūros dokumentus, dėl keltuvo (lifto) remonto garantinės priežiūros laikotarpiu privalo kreiptis į keltuvo (lifto) tiekėją, nurodytą garantinės priežiūros dokumentuose, arba į Davėją;

4.2. ši Sutartis įsigalioja nuo jos pasirašymo dienos ir galioja tol, kol keltuvas (lifas) bus grąžintas Davėjui ir įvykdyti visi Šalių įsipareigojimai;

4.3. ši Sutartis gali būti keičiama tik raštišku Šalių susitarimu;

4.4. ši Sutartis nutraukiama ir vykdoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;

4.5. Šalių ginčai sprendžiami derybomis, o Šalims nesusitarus – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;

4.6. ši Sutartis sudaryta 2 vienodą juridinę galią turinčiais egzemplioriais – po vieną kiekvienai Šaliai.

5. Šalių rekvizitai

Davėjas

..... savivaldybės administracija,

.....
(adresas, telefono ryšio numeris)

.....
(Davėjo atstovo pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

A. V.

Gavėjas

Vardas ir pavardė.....

.....
(adresas, telefono ryšio numeris)

.....
(Gavėjo arba jo atstovo vardas ir pavardė, parašas)

(Sutarties forma)

**SUTARTIS DĖL SAVARANKIŠKO BŪSTO PRITAIKymo NEĮGALIAJAM DARBŲ
ORGANIZAVIMO IR IŠLAIDŲ APMOKĖJIMO**

20__ m. _____ d. Nr. _____

(sudarymo vieta)

_____ savivaldybės administracija, atstovaujama savivaldybės
administracijos direktoriaus _____, veikiančio pagal _____
(vardas ir pavardė) (savivaldybės pavadinimas)

savivaldybės administracijos (toliau – savivaldybės administracija) nuostatus, ir pareiškėjas (ar
neįgaliojo atstovas) _____ (toliau – Darbų organizatorius)
(vardas ir pavardė)

(toliau kartu – Šalys), vadovaudamiesi Būsto pritaikymo neįgaliesiems tvarkos aprašu (toliau –
Aprašas), patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
_____ įsakymu Nr. _____, sudarė Būsto pritaikymo neįgaliajam darbų
organizavimo ir išlaidų apmokėjimo sutartį (toliau – ši Sutartis).

1. Sutarties objektas

1.1. Darbų organizatorius organizuoja ar atlieka būsto, esančio

_____,
(pritaikomo būsto adresas)
pritaikymo darbus pagal Būsto pritaikymo neįgaliesiems komisijos (toliau – komisija) patvirtintą
preliminarų būsto pritaikymo darbų aprašą ir išlaidų sąmatą, o savivaldybės administracija padengia
būsto pritaikymo išlaidas, ne didesnes kaip _____ eurų.

2. Darbų organizatorius įsipareigoja:

2.1. atlikti būsto pritaikymo darbus pagal komisijos patvirtintą preliminarų darbų aprašą ir
sąmatą;

2.2. įstatymų nustatytais atvejais turėti visus statybos ir kitus leidimus, susijusius su būsto
pritaikymo darbų projektavimu bei vykdymu;

2.3. neviršyti būstui pritaikyti skirtos Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybės biudžeto lėšų sumos;

2.4. darbų apraše nurodytus būsto pritaikymo darbus atlikti iki _____ m. _____ d.;

2.5. rinkti ir saugoti tinkamus prekių bei paslaugų būstui pritaikyti pirkimą įrodančius dokumentus ir savivaldybės administracijos reikalavimu juos pateikti, nurodyti galutinę būsto pritaikymo išlaidų sumą;

2.6. baigęs būsto pritaikymo darbus, nedelsdamas informuoti atsakingus savivaldybės administracijos darbuotojus apie darbų pabaigą ir sudaryti sąlygas komisijai atvykti ir įvertinti atliktus būsto pritaikymo darbus;

2.7. laikytis Statybos techninių reikalavimų reglamento STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 317 „Dėl STR 2.03.01:2001 „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“ patvirtinimo“, reikalavimų;

2.8. padengti išlaidas, atsiradusias dėl nekokybiškai atlikto darbo;

2.9. įvykdęs būsto pritaikymo darbus, atlikti rekonstruotų patalpų kadastrinius matavimus, Nekilnojamojo turto registre užregistruoti pertvarkytas patalpas ir jų pripažinimą tinkamomis naudoti.

3. Darbų organizatoriaus teisės:

3.1. būsto pritaikymo darbus atlikti pačiam arba pasitelkti trečiuosius asmenis, turinčius teisę užsiimti šia veikla;

3.2. pasirinkti pritaikymo darbams reikalingų medžiagų rūšis ir kainas;

3.3. siūlyti tikslinti savivaldybės administracijos pateiktą komisijos patvirtintą preliminarų būsto pritaikymo darbų aprašą ir sąmatą, jei pradėjus pritaikymo darbus paaiškėja, kad reikia atlikti kitus darbus ar naudoti kitas medžiagas, tačiau neviršijant nustatytos bendros sumos būstui pritaikyti;

3.4. gauti iš atsakingų savivaldybės administracijos darbuotojų informaciją ir konsultacijas būsto pritaikymo organizavimo ir lėšų šiems darbams skyrimo, sutarties sudarymo su rangovu ir kitais su būsto pritaikymu susijusiais klausimais.

4. Savivaldybės administracija įsipareigoja:

4.1. pagal įvertintą būsto pritaikymo poreikį parengti ir pateikti Darbų organizatoriui preliminarų būsto pritaikymo darbų aprašą ir išlaidų sąmatą;

4.2. pasirašius Būsto pritaikymo neigaliajam darbų užbaigimo aktą, padengti būsto pritaikymo išlaidas (išskyrus darbų, kuriuos atlieka asmuo, neturintis registruoto juridinio asmens statuso ar nesiverčiantis individualia veikla pagal pažymą arba verslo liudijimą, išlaidas), pervedant lėšas į Darbų organizatoriaus nurodytą sąskaitą. Jeigu pritaikomas būstas nėra įtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą, lėšos pagal šią Sutartį bus pervedamos tik tais kalendoriniais metais, kai pritaikomas būstas bus įtrauktas į einamaisiais metais pritaikomų būstų sąrašą, o pareiškėjas, kuriam buvo pritaikytas būstas, atitinka Aprašo 73.2.2 papunktį. Šios Sutarties 1.1 papunktyje numatytos išlaidos neapmokamos, jeigu susiklosto Aprašo 73.2.3 papunktyje nurodytos aplinkybės.

4.3. supažindinti Darbų organizatorių su netinkamų išlaidų, kurios negali būti kompensuojamos, sąrašu;

4.4. teikti informaciją ir konsultuoti su būsto pritaikymu susijusiais klausimais;

4.5. išnagrinėti gautus Darbų organizatoriaus pasiūlymus ir priimti sprendimus dėl preliminarus būsto pritaikymo darbų aprašo ir sąmatos keitimo.

5. Savivaldybės administracijos teisės:

5.1. suderinus su Darbų organizatoriumi, apžiūrėti pritaikytą būstą;

5.2. teikti pastabas ir pasiūlymus dėl atliktų darbų, šių darbų išlaidų tinkamumo;

5.3. reikalauti čekių, kvitų, sąskaitų ir kitų pirkimus įrodančių dokumentų;

5.4. nedengti Darbų organizatoriui visų ar dalies būsto pritaikymo išlaidų, jeigu:

5.4.1. būsto pritaikymo darbai iki nustatyto termino neatlikti ar nebaigti;

5.4.2. Darbų organizatorius nesudarė sąlygų komisijai bent vieną kartą apžiūrėti pritaikyto būsto;

5.4.3. patirtos išlaidos priskirtinos Aprašo reikalavimų VIII skyriuje nurodytoms netinkamoms finansuoti išlaidoms;

5.4.4. atlikti darbai, kurie nebuvo numatyti būsto pritaikymo darbų apraše ir išlaidų sąmatoje;

5.4.5. išlaidos viršija nustatytą didžiausią būstui pritaikyti skirtą lėšų sumą;

5.4.6. Darbų organizatorius nepateikė išlaidas pateisinančių dokumentų (prekių ir darbų pirkimo čekių, sąskaitų ar teisę užsiimti statybos veikla patvirtinančių dokumentų ir pan.).

6. Baigiamosios nuostatos:

6.1. Ši Sutartis įsigalioja nuo to momento, kai ją pasirašo abi Šalys, ir galioja iki visiško Šalių įsipareigojimų įvykdymo.

6.2. Šalys yra atleidžiamos nuo atsakomybės už šios Sutarties vykdymą dėl nenugalimos jėgos aplinkybių, vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu ir Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. liepos 15 d. nutarimu Nr. 840 „Dėl Atleidimo nuo atsakomybės esant nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybėms taisyklių patvirtinimo“.

6.3. Ši Sutartis vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais. Visi Šalių ginčai dėl šios Sutarties arba susiję su šia Sutartimi sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

6.4. Šios Sutarties priedai laikomi neatskiriama šios Sutarties dalimi.

6.5. Ši Sutartis sudaryta dviem egzemplioriais, po vieną kiekvienai Šaliai.

6.6. Šios Sutarties priedai: _____

7. Šalių rekvizitai

Savivaldybės administracija

..... savivaldybės administracija,

.....

(adresas, telefono ryšio numeris)

.....
(Savivaldybės administracijos atstovo pareigos, vardas ir pavardė, parašas)

A. V.

Darbų organizatorius

Vardas ir pavardė.....

.....

(adresas, telefono ryšio numeris)

.....
(Darbų organizatoriaus vardas ir pavardė, parašas)

(Darbų užbaigimo akto forma)

(savivaldybės pavadinimas ir duomenys)

**BŪSTO PRITAIKymo NEĮGALIAJAM DARBŲ UŽBAIGIMO
AKTAS**

20__ m. _____ d. Nr. _____

1. Būsto pritaikymo neįgaliesiems komisija (toliau – Komisija), sudaryta _____ savivaldybės administracijos direktoriaus 20____ įsakymu Nr. _____, atliko būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų vertinimą.

2. Darbų vertinimą atlikusios Komisijos sudėtis (nurodyti Komisijos pirmininko bei visų Komisijos narių vardą ir pavardę, atstovaujamo subjekto pavadinimą, pareigas):

Komisijos pirmininkas: _____

Komisijos nariai: _____

3. Pritaikyto būsto adresas: _____

4. Statytojas (būsto pritaikymo darbų organizatorius, pritaikyto būsto savininkas, valdytojas, paveldėtojas)

(juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas; fizinio asmens vardas ir pavardė)

5. Rangovas _____
(juridinio asmens pavadinimas, juridinio asmens kodas; fizinio asmens vardas ir pavardė, verslo liudijimo ar kito dokumento Nr.)

6. Komisija atliko šias būsto pritaikymo neįgaliajam vertinimo procedūras:

6.1. Patikrino šiuos dokumentus:

6.1.1. _____

6.1.2. _____

6.1.3. _____

6.1.4. _____

6.1.5. _____

6.2. Apžiūrėjo ir įvertino pagal pateiktus dokumentus atliktus darbus:

6.2.1. _____

6.2.2. _____

6.2.3. _____

6.2.4. _____

6.2.5. _____

7. Patikrinusi šio akto 6.1 papunktyje pateiktus dokumentus ir 6.2 papunktyje nurodytus darbus, Komisija nustatė:

7.1. Komisijai buvo pateikti visi reikalingi dokumentai, jie atitinka nustatytus reikalavimus;

7.2. darbai, nurodyti šio akto 6.2 papunktyje, atlikti kokybiškai.

8. Komisija nusprendė: būsto pritaikymo neįgaliajam darbai, nurodyti šio akto 6.2 papunktyje, baigti.

9. Komisijai reikalingus paaiškinimus teikė (vardas ir pavardė, atstovaujamo subjekto pavadinimas, pareigos, parašas, data):

9.1. statytojas (užsakovas, savininkas, valdytojas, paveldėtojas, įgaliotas asmuo)

9.2. darbų rangovas, statybos darbų vadovas _____

9.3. pareiškėjas (vardas ir pavardė, parašas)

10. Komisijos narių parašai (vardas ir pavardė, parašas, data):

Komisijos pirmininkas: _____

Komisijos nariai: _____
